

Årsrapport 2018

CVR-nr. 17 91 28 28

**SPAREKASSEN
KRONJYLLAND**

#påvej

Oplysninger om Sparekassen Kronjylland

Selskabet

Sparekassen Kronjylland
Tronholmen 1
8960 Randers SØ

Telefon 89 12 24 00
Hjemmeside sparkron.dk
E-mail sparkron@sparkron.dk

CVR-nr. 17 91 28 28

Bestyrelse

Fhv. statsautoriseret revisor, Peter H. Christensen, formand (f. 1954)
Cand. jur., lektor Anne Lind Gleerup, næstformand (f. 1962)
Byrådsmedlem og ejendomsmægler, MDE, Anders Buhl-Christensen (f. 1961)
Kommunikationsmedarbejder og fællestillidsmand Jens Frovin Stampe Dahl (f. 1967)
Direktør Jan Dahl Jensen (f. 1963)
Fhv. bankdirektør Leif F. Larsen (f. 1952)
Direktør Hans-Jørgen Olsen (f. 1967)
Chefjurist Ole Møller Sørensen (f. 1960)
Investeringskonsulent Jakob Thorgaard (f. 1976)

Direktion

Administrerende direktør Klaus Skjødt (f. 1965)

Revisionsudvalg

Peter H. Christensen, formand
Leif F. Larsen
Hans-Jørgen Olsen

Nomineringsudvalg

Anne Lind Gleerup, formand
Anders Buhl-Christensen
Jan Dahl Jensen

Uafhængig revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Platanvej 4
7400 Herning

Repræsentantskabet

Direktør Claus Andersen, Assentoft
Adm. direktør Søren Kjeldsen Andersen, Skanderborg
Fhv. lærer Jens S. B. Andersen, Randers
Adm. direktør Jesper Bering Asmussen, Randers
Salgschef Bo Berger, Hammel
Revisor Lene Bjørklund, Kjellerup
Projektleder Alfred Bjørnholt, Randers
Direktør Torben Boldsen, Randers
Overlæge Ole Brink, Risskov
Byrådsmedlem, ejendomsmægler, MDE Anders Buhl-Christensen, Linde
Konsulent True de Choen, Randers
Lønboholder Lone Maarup Christensen, Randers
Tømrermester Lars Kær Damgaard, Randers
Planlægger Tina Egelund, Randers
Adm. direktør Christian Ellegaard, Rungsted Kyst
Fhv. Intensiv- og narkosesygeplejerske Doris Feldborg, Hou
Advokat Mogens Freinsilber, Randers
Souschef Jesper Gade, Øster Tørslev
El-installatør Anders Gammelgaard, Voldum
Cand. jur., lektor Anne Lind Gleerup, Allingåbro
Skorstensfejermester Henrik Hjorth-Jensen, Assentoft
Konsulent Birgit Bach Hou, Mellerup
PR- og pressekonsulent Claus Blem Jensen, Risskov
Direktør Jan Dahl Jensen, Randers
Psykolog Tina R. Kilburn, Aarhus
El-ingeniør, specialkonsulent Benny Knudsen, Lindbjerg
Tømrermester Fritz Chr. Norup Kristensen, Spentrup
Turismekonsulent Britta Leth, Viborg
Fhv. lærer Vagn Liltorp, Fårup
Kroejer Brian Ø. Madsen, Vorbasse
Ejendomsmægler Tom Aalund Madsen, Mariager
Redaktionssekretær Niels Bo Mandrup, Øster Tørslev
Udviklings- og souschef Christian Gjandrup Møller, Stevnstrup
Landmand Niels Morten Østergård Nielsen, Billum
Direktør Gitte Nørgaard, Randers
Direktør Hans-Jørgen Olsen, Silkeborg
Revisor Mark Pring, Randers
VVS-installatør Michael Sauer, Mariager
Områdeleder Bjørn Dahl Lanther Sørensen, Voldum
Tømrermester Svend Erik Sørensen, Tillerup
Projektmanager Erik Therkelsen, Hovborg
Benzinforhandler Henrik Thoft, Assentoft
Sundhedskonsulent Lone Vingé, Dråby
Ejendomsmægler Kim Vittrup, Randers
Bedemand Per Wraa, Krstrup

Oplysninger om Sparekassen Kronjylland	2
Repræsentantskabet	3
Ledespåtegning	7
Revisionspåtegning.....	8
Ledelsesberetning.....	13
Resultatopgørelse	31
Balance	32
Egenkapitalopgørelse.....	34
Kapitalopgørelse.....	36
Noteoversigt	37
Noter	38
Sparekassens afdelinger	90

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018 for Sparekassen Kronjylland og koncernen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiell virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens og koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af Sparekassens og koncernens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i Sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Sparekassen henholdsvis koncernen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Randers, den 27. februar 2019

Klaus Skjødt
Administrerende direktør

Bestyrelse

Peter H. Christensen
Formand

Anne Lind Gleerup
Næstformand

Anders Buhl-Christensen

Jens Frovin Stampe Dahl
Medarbejdervalgt

Jan Dahl Jensen

Leif F. Larsen

Hans-Jørgen Olsen

Ole Møller Sørensen
Medarbejdervalgt

Jakob Thorgaard
Medarbejdervalgt

Revisionspåtegning

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til repræsentantskabet i Sparekassen Kronjylland

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Sparekassen Kronjyllands koncernregnskab og årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af Sparekassen Kronjylland i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Sparekassen Kronjylland den 14. marts 1990. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 29 år frem til og med regnskabsåret 2018.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2018. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivning på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Som følge af implementeringen af IFRS 9 foretages der fra 1. januar 2018 nedskrivninger til forventede tab på udlån mod tidligere alene til indtrufne tab. Den akkumulerede effekt af ændringen fra tidligere år er indregnet i egenkapitalen pr. 1. januar 2018, mens nedskrivninger for året 2018 løbende er indregnet i resultatopgørelsen.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9 som indarbejdet i Regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i note 1.

Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn over, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og størrelsen af nedskrivninger på udlån.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation ved første indregning og efterfølgende.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset sparekassens udlånsportefølje.
- Sparekassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af markedsforhold, og som ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger.

Der henvises til regnskabsnote 1 og note 33 om beskrivelse af koncernens og sparekassens kreditrisici og beskrivelse af usikkerheder og skøn, hvor forhold der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede den akkumulerede effekt af sparekassens nedskrivninger pr. 1. januar 2018, som er indregnet i egenkapitalen samt de løbende nedskrivninger, der er indregnet i resultatopgørelsen i 2018.

Gennemgangen omfattede en vurdering af den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen SDC, herunder ansvarsfordeling mellem SDC og sparekassen. En af SDC valgt uafhængig revisor har forsynet modellen med en erklæring med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt modelbeskrivelsen er i overensstemmelse med principperne om nedskrivning på udlån i IFRS 9, samt hvorvidt modellen beregner nedskrivninger på udlån i overensstemmelse med IFRS 9. Vi vurderede, om der i anvendelsen af modellen var taget højde for bemærkninger i erklæringen.

Vi vurderede og testede sparekassens opgørelse af nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Gennemgangen og vurderingen omfattede endvidere sparekassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af sparekassen anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivnings-scenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån og udlån med betydelige svaghestegn.

For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en forøget stikprøve af større udlån samt udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici.

Vi gennemgik og udfordrede de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger, ud fra vores kendskab til porteføljen, branchekendskab og de aktuelle konjunkturer.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernen eller sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen eller sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Herning, den 27. februar 2019
PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3377 1231

H.C. Krogh
statsautoriseret revisor
mne9693

Heidi Brander
statsautoriseret revisor
mne33253

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Sparekassen Kronjylland er en dansk garantsparekasse med hovedsæde i Randers. Sparekassen henvender sig primært til private kunder samt små og mellemstore virksomheder indenfor markedsområdet. De fleste af Sparekassens afdelinger ligger i Midt-, Øst- og Sydjylland. Derudover har Sparekassen seks almindelige samt en Private Banking afdeling på Sjælland. Hovedaktiviteten i Sparekassen er som full-service pengeinstitut at formidle og rådgive om finansielle produkter indenfor områder som indlån, udlån, leasing, realkredit, investering, pension, formueforvaltning, forsikring, betalingskort med videre. Sparekassen tilbyder desuden at håndtere børshandel, udenlandske overførsler og lignende for andre pengeinstitutter.

2018

De seneste år har økonomien både på verdensplan og i Danmark været i en stærk udvikling, selv om der også konstant har været mislyde og usikkerhed. Blandt andet skabte valget af Trump og hans proklamerede opgør med frihandelsaftalerne en betydelig usikkerhed om den amerikanske økonomi, ligesom Brexit og den politiske udvikling i Italien har gjort det for europæisk økonomi. Væksten har dog bidt sig fast, men i 2018 så vi måske de første tegn på en kommende krise. De finansielle markeder udviklede sig i perioder meget negativt, og senest har Verdensbanken været ude at sige, at "stormskyer trækker sammen over verdensøkonomien". Desuden har Kina offentliggjort tal, der viser, at de i 2018 har haft den laveste vækst siden 1990.

Den europæiske centralbank (ECB) har da også fastholdt renten på det meget lave niveau, mens de har udfaset deres støtteopkøb af obligationer. Den europæiske rente afspejler sig direkte over i den danske, der således også fortsat er meget lav. Over halvdelen af de danske virksomheder betaler eksempelvis i dag negativ rente på deres indlån – noget Sparekassen Kronjylland i øvrigt har fravalgt for i stedet at investere i de langsigtede relationer med kunderne.

De seneste år har det danske boligmarked vist betydelige prisstigninger og stor omsætning, men også her var der en vis opbremsning i 2018. Særligt i de store byer virker det som om, at prisniveauet nu er så højt, at en afmatning har været naturlig.

Ser vi på den finansielle sektor var der generelt et godt første halvår, men i takt med at de finansielle markeder vendte henover sommeren og faldt kraftigt i 4. kvartal, nedjusterede flere banker som følge af negative kursreguleringer. På den klassiske pengeinstitutdrift har medieomtalen af særligt hvidvask og udbytteskat givet en øget mobilitet hos kunderne, hvilket formentlig er medvirkende til, at Sparekassen også i 2018 har haft en betydelig tilgang af nye kunder. Der er fortsat en hård konkurrence om kunderne, men Sparekassens fokus på at fastholde den personlige rådgivning i den lokale afdeling tiltaler tydeligt mange – både private og erhvervskunder.

Årets resultat

Sparekassen kommer ud af 2018 med et resultat før skat på 289 millioner kroner, hvilket efter skat giver 231 millioner kroner. Det er meget tilfredsstillende, selv om det er lavere end sidste års rekordresultat. Særligt fordi Sparekassens grundlæggende drift er styrket, mens det er på posterne kursreguleringer og nedskrivninger, at der har været en negativ udvikling sammenlignet med 2017, der var det resultatmæssigt bedste år nogensinde i Sparekassen.

I hovedposter ser koncernresultatet og balanceudviklingen ud som følger:

- Årets resultat før skat er på 289 millioner kroner, 231 millioner kroner efter skat, mens det i 2017 var på henholdsvis 362 millioner og 302 millioner kroner. Resultatet ligger i midten af det forventede spænd, der blev opjusteret markant ved halvåret.
- Basisindtjeningen før nedskrivninger er steget til 312 millioner kroner fra 288 millioner kroner i 2017.
- Netto rente- og gebyrindtægterne er steget i forhold til sidste år. De er således på 1.043 millioner kroner mod 1.008 millioner kroner sidste år.

- Kursreguleringerne bidrager med 80 millioner kroner, hvilket er et betydeligt fald i forhold til sidste år, hvor de var 114 millioner kroner. Trods faldet er niveauet tilfredsstillende.
- Nedskrivningerne er på 7 millioner kroner, som er et tilfredsstillende niveau. Sidste år bidrog de ekstraordinært med et plus på 41 millioner kroner.
- Udgifterne til personale og administration er på niveau med sidste år trods investeringer i nye afdelinger, it-udvikling og afholdelse af garantmøder.
- Udlånet er steget med 15 procent til 16,5 milliarder kroner.
- Indlånet er steget til 19,9 milliarder kroner mod 17,4 milliarder kroner i 2017.
- Garantkapitalen er de seneste år vokset pænt og er nu for første gang i Sparekassens historie på mere end en milliard kroner.
- Kapitalprocenten er på 18,1, hvilket giver en overdækning på 9,1 procentpoint i forhold til det individuelle solvensbehov. Det svarer til en overdækning på 1,9 milliarder kroner. Efter kapitalbevaringsbufferen på 1,9 procentpoint er overdækningen på 7,2 procentpoint, hvilket svarer til 1,5 milliarder kroner.

Sidste års rekordresultat var udover en stærk grundlæggende indtjening et resultat af ekstraordinært positive kursreguleringer og nedskrivninger. Derfor er det meget tilfredsstillende at kunne styrke den basale indtjening og dermed skabe et stærkt resultat i et år, hvor de ekstraordinære indtægter bidrager mindre sammenlignet med året inden.

Renteindtægterne er på niveau med 2017 trods den flotte stigning i udlånet. Årsagen er det fortsatte pres på renten. Renteudgifterne er dog faldet, hvilket betyder, at netto renteindtægterne stiger fra 624 millioner til 630 millioner kroner. Både de største og en række mindre banker har i dag indført negative renter på indlån. Ifølge tal fra Nationalbanken betaler mere end halvdelen af de danske virksomheder nu negative renter for indlån. I Sparekassen finder vi det grundlæggende forkert at skulle betale for at sætte penge i banken, og derfor har vi valgt ikke at indføre negative renter, og den beslutning gælder både for privat- og erhvervskunder. Langsigtede relationer med vores kunder er nemlig vigtigere, fordi vi mener det, når vi

siger, at det vigtigste ikke er næste kvartal, men den langvarige gode relation med vores kunder. Beslutningen presser naturligt den primære indtjening, da udlånsrenten som nævnt fortsat er presset. Det er en konsekvens, vi naturligvis har været opmærksomme på og valgt at acceptere med baggrund i Sparekassens grundlæggende holdninger. Dertil kommer, at der er et betydeligt antal nye erhvervskunder, der har flyttet hele deres engagement til Sparekassen direkte med baggrund i beslutningen om ikke at tage negative renter for indlån.

Gebyrindtægterne er steget med 6 procent. Det er primært sket som følge af nye kunder og formidlingen af lån og garantier, som også balancen viser. Udviklingen på gebyrområdet understreger dermed det høje aktivitetsniveau, der har været i Sparekassen.

Sparekassen har altid haft en forsigtig tilgang til placeringen af sin egenbeholdning. Sparekassen ønsker både en meget lav renterisiko og en fornuftig kursrisiko. Derfor er det positivt, at de i år bidrager med 80 millioner kroner. 2017 var et usædvanligt godt år, hvor kursreguleringerne bidrog med hele 114 millioner kroner, så trods faldet sammenlignet med 2017, er årets kursreguleringer tilfredsstillende. En betydelig årsag til de gode kursreguleringer er en positiv udvikling i Sparekassens sektoraktier.

Udgifterne til personale og administration er blot steget med 1 procent fra 809 millioner kroner til 820 millioner kroner. Det er særdeles positivt at kunne holde udgifterne på samme niveau trods betydelige investeringer i it, åbningen af en ny afdeling i Aalborg, afholdelse af garantmøder og et nyt hovedsponsorat med kvindelandsholdet i håndbold. Sparekassen har konstant fokus på at styre udgifterne og sikre, at Sparekassen drives effektivt med fokus på kunderne. Derfor er der blandt andet investeret i at automatisere administrative processer ved hjælp af robotteknologi, så medarbejderne i endnu højere grad kan fokusere på at servicere og rådgive kunderne. Det har også været medvirkende til, at Sparekassen trods en stigende balance og øget kundeantal kan holde udgifterne på et stabilt niveau sammenlignet med sidste år. I Sparekassen er vi dog også villige til at lade udgifterne stige i et eller flere år, hvis det skyldes investeringer, der gør Sparekassen stærkere på længere sigt.

Koncern	2018	2017
Netto rente- og gebyrindtægter	1.042.810	1.007.858
Kursregulering – handelsindtjening og sektoraktier	107.030	98.073
Andre driftsindtægter	37.121	41.887
Basisindtægter	1.186.961	1.147.818
Udgifter til personale og administration	-820.302	-809.150
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-53.743	-49.730
Andre driftsudgifter	-1.341	-1.226
Basisudgifter	-875.386	-860.106
Basisindtjening	311.575	287.712
Netto nedskrivning	-6.720	48.123
Kursregulering – øvrig	-27.447	15.963
Resultat af kapitalandele	16.743	16.391
Øvrige poster	-5.419	-6.287
Resultat før skat	288.732	361.902

Tabel 1. Sammensætning af basisindtjeningen, 1.000 kroner

Nedskrivningerne var som noget helt særligt en indtægt i 2017, og selv om de i 2018 er en udgift, ligger de fortsat på et meget pænt niveau – nemlig 7 millioner kroner. I forbindelse med sommerens tørke blev der på baggrund af et ledelsesmæssigt skøn hensat 33 millioner kroner i yderligere nedskrivninger. Selv om Sparekassen har en relativt lille andel af udlån til landbrugssektoren, er det særligt den sektor, der påvirker nedskrivningerne negativt.

Samlet set giver det et resultat på 289 millioner kroner før skat. Skat udgør 58 millioner kroner, og resultatet efter skat er dermed på 231 millioner kroner.

Basisindtjeningen giver et godt billede af, hvor god indtjeningen er i Sparekassens kerneforretning. Basisindtjeningen og sammensætningen af den fremgår af tabel 1. I forhold til 2017 er basisindtjeningen steget med 24 millioner kroner – fra 288 millioner til 312 millioner kroner. Det er særdeles tilfredsstillende at skabe en betydelig vækst i den primære forretning på et tidspunkt, hvor der er et fortsat pres på rentemarginalen.

IFRS 9

1. januar 2018 trådte regnskabsstandarden IFRS 9 i kraft. Reglerne lancerer blandt andet en ny nedskrivningsmodel, der er baseret på de forventede tab og ikke som tidligere på de indtrufne tab. Årsrapporten for 2018 er dermed den første fra Sparekassen, hvor den nye regnskabsstandard er benyttet.

Sparekassen nedskriver nu på et lån allerede, når det bliver udbetalt, og nedskrivningen svarer til det forventede tab de næste 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet, hvor lånet blev udbetalt, bliver lånet nedskrevet med det forventede tab i lånets restløbetid (stadie 2). Bliver lånet kreditforringet, nedskriver vi også med et beløb, der svarer til det forventede tab i lånets restløbetid, men baseret på en øget tabssandsynlighed (stadie 3).

Nedskrivningerne på lån i stadie 1 og 2 sker med baggrund i en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne for stadie 3 sker ved en manuel, individuel

behandling. Sparekassens datacentral, SDC, har stået for udviklingen af de PD-modeller (probability of default), der håndterer de porteføljemæssige modelberegninger. Det er også SDC, der i tæt samarbejde med Sparekassen står for løbende at vedligeholde og udvikle modellerne, der desuden bliver suppleret af et fremadskuende makroøkonomisk modul, som sammenslutningen Lokale Pengeinstitutter har udviklet og vedligeholder. Sparekassen forholder sig naturligvis konstant til de forskellige modeller, ligesom vi indarbejder relevante ledelsesmæssige skøn.

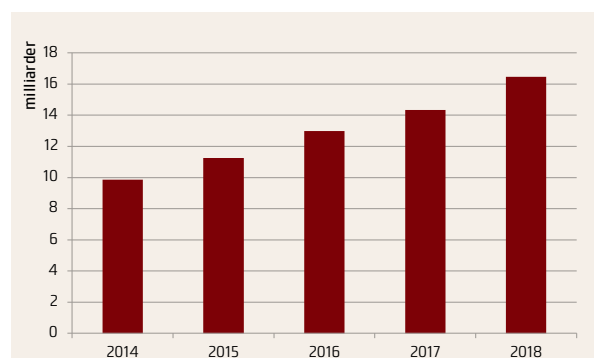
Ved årsskiftet er nedskrivnings- og hensættelsessaldoen øget med 119 millioner kroner som følge af de nye regler, hvilket er en forøgelse på 11 procent af de samlede nedskrivninger og hensættelser. Sparekassen har valgt at benytte den fem-årige indfasningsordning. Den kapitalmæssige påvirkning på kapitalprocenten er derfor meget begrænset.

For yderligere information om IFRS9 henviser vi til regnskabspraksis og kapitalopgørelsen.

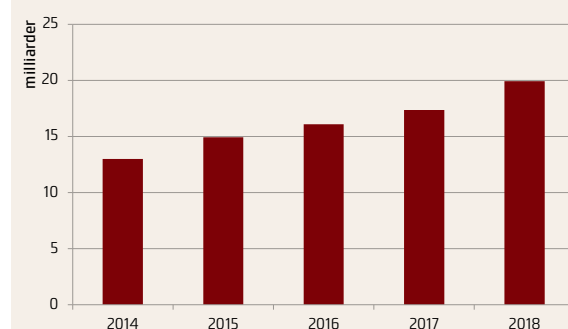
Balance og kapital

Der er hård kamp om at yde lån til gode projekter og kunder, men Sparekassen har formået både i eksisterende og nye afdelinger at få udlånet til at vokse. Fremgangen er sket både på privat- og erhvervsområdet og vidner om, at Sparekassen til stadighed formår at være en attraktiv kilde til finansiering. Sparekassen har siden 2014 konstant haft en udlånsvækst på minimum 10 procent, mens andre i samme periode har oplevet nedgang i udlånet (udviklingen fremgår af figur 1). Væksten har konstant været betragteligt under tilsynets pejlemærke for udlånsvækst. Det er naturligvis helt afgørende, at organisationen kan følge med, og kredithåndværket er i orden. Sparekassen anvender løbende betydelige kreditmæssige ressourcer på at sikre, at kreditkvalitet er i orden. Derfor er det også meget tilfredsstillende, at vi trods høje kreditmæssige krav har haft en vækst i udlånet på 15 procent, så det nu er oppe på 16,5 milliarder kroner.

Kunderne sparer fortsat kraftigt op, og sammen med den betydelige tilgang af nye kunder, har det øget indlånet

Figur 1. Udviklingen i Sparekassens udlån, koncern

Figur 2. Udviklingen i Sparekassens indlån, koncern

med 15 procent til 19,9 milliarder kroner. De seneste fem års udvikling i indlånet fremgår af figur 2. Som omtalt skal kunderne ikke betale for at sætte indlån i Sparekassen. Sparekassen ønsker dog ikke at være parkeringsplads for indlån, og derfor er det et krav, at eksempelvis kunder med store indlån bliver helkunder og ikke kun indsætter deres overskudslikviditet. Desuden hjælper Sparekassen en stor og stadigt stigende del af sine kunder med at investere deres likviditet.

Også i 2018 har der været en flot stigning i garantkapitalen, der er steget fra 941 millioner kroner til 1.007 millioner kroner. Dermed har Sparekassen krydset en historisk milepæl med over 1 milliard kroner i garantkapital. Sparekassen oplever generelt en stor opbakning fra sine kunder, og de fleste finder det både naturligt og attraktivt

at blive garanter. Væksten er sket, selv om Sparekassen kun tillader begrænsede indskud for dels at sikre en god spredning af garantkapitalen, dels sikre, at ingen garanter risikerer meget store beløb, hvis Sparekassen skulle komme i problemer. En privat garant kan således kun indskyde op til 50.000 kroner, mens en erhvervskunde kan indskyde op til 100.000 kroner.

I forhold til sidste år er Sparekassens egenkapital steget med 9 procent fra 3,6 milliarder kroner til 3,9 milliarder kroner. Stigningen er negativt påvirket af de omtalte nedskrivninger på 93 millioner kroner, der er nedskrevet ved årsskiftet som følge af IFRS 9, mens det gode resultat og flotte fremgang i garantkapitalen sammen med hybrid kapital, der blev udstedt 28. september 2018 for 150 millioner kroner, sikrer den pæne stigning.

Kapitalstyring

Det er helt afgørende for Sparekassen, at der aldrig er tvivl om Sparekassens soliditet. Derudover skal der konstant være et kapitalmæssigt råderum til at udvikle forretningen og udvide forretningsomfanget. Sparekassen har altid været kendetegnet ved at være et solidt og veldrevet pengeinstitut, og det er en helt central del af Sparekassens strategi og forretningsmodel at fastholde dette. Sparekassen arbejder med fem-årige kapitalplaner, som konstant bliver opdateret og stresstestet for netop at sikre den langsigtede soliditet.

Egenkapitalen i Sparekassen er som nævnt på 3,9 milliarder kroner mod 3,6 milliarder kroner i 2017. Af de 3,9 milliarder kroner er 2,5 milliarder kroner opsparet overskud, mens garantkapital udgør 1 milliard kroner. Herudover indgår hybrid kapital for 201 millioner kroner i egenkapitalen. Den hybride kernekapital opfylder kravene i CRD IV om blandt andet uopsigelighehed fra kreditors side, og derfor er de indregnet i egenkapitalen.

Kernekapitalprocenten er på 16,4 procent, mens kapitalprocenten er 18,1 procent. I kapitalprocenten er medregnet 359 millioner kroner i efterstillet kapitalindskud fordelt på to lån optaget i 2015 og 2016. Det individuelle solvensbehov bliver opgjort efter 8+ modellen. Det vil sige, at det

tager udgangspunkt i 8 procents kapital plus eventuelle tillæg, herunder kunder med finansielle problemer, koncentrationer på porteføljen samt markeds- og operationelle risici. Det individuelle solvensbehov er ultimo 2018 opgjort til 9,0 procent, som det også var ultimo 2017. Det giver en kapitaloverdækning på 9,1 procentpoint. Efter kapitalbevaringsbufferen på 1,9 procentpoint er overdækningen på 7,2 procentpoint, hvilket svarer til 1,5 milliarder kroner. Det interne mål for kapitalprocenten er 17.

Alle danske pengeinstitutter bliver i 2019 pålagt et såkaldt NEP-krav; NEP står for nedskrivningsegnede passiver. NEP-kravet er defineret som det samlede kapitalkrav plus NEP-tillægget. Det samlede kapitalkrav bliver opgjort som solvensbehovet tillagt buffere. Finanstilsynet har på baggrund af 2017-tal beregnet et samlet NEP-krav på 17,6 procent for Sparekassen. Denne sats bliver genberegnet årligt. Sparekassen passerede i løbet af 2017 en balance på mere end 3 milliarder euro, hvilket giver et højere NEP-krav næste gang, det bliver beregnet. Der er en fem-årig indfasning af kravet, som derfor skal opfyldes fuldt pr. 1. januar 2023. Ultimo 2019 er NEP-kravet, som Sparekassen skal opfylde, 13 procent med udgangspunkt i det nuværende solvensbehov.

Forventet udvikling og andre udsagn om fremtiden

Presset på rentemarginalen ser ud til at fortsætte også i 2019, ligesom konkurrencen i sektoren er meget intens. Sparekassen forventer desuden øgede omkostninger på grund af etableringen af Aalborg afdeling, it-udvikling og styrkelse af hvidvaskforebyggelse og governance-området. Desuden forventer Sparekassen, at nedskrivningerne vil stige en smule. Sparekassen forventer dog også, at den positive udvikling i kundeantallet og udlånet vil fortsætte. Samlet betyder det, at Sparekassen i 2019 forventer et resultat før skat på mellem 230 millioner og 290 millioner kroner.

Risiko

En god risikostyring er helt afgørende for et pengeinstitut, og derfor er det også et område, som konstant har

bevågenhed og fokus i Sparekassen, og gennem hele Sparekassens historie har været helt fundamental for driften. Risikostyring er således en naturlig del af hverdagen for alle Sparekassens medarbejdere, og der bliver altid gjort en betydelig indsats for at give denne naturlighed videre til nye medarbejdere i både eksisterende og nye afdelinger. I de følgende afsnit redegør vi kort for de overordnede forhold på de væsentligste risikoområder. Derudover henviser vi henholdsvis til note 3 Risikostyring samt til risikorapporten. Risikorapporten bliver offentliggjort samtidig med årsrapporten, og den er tilgængelig via Sparekassens hjemmeside på sparkron.dk/regnskab.

Risikopolitik og -styring

Sparekassen er eksponeret mod forskellige risici og anvender risikostyring som et væsentligt element i de strategiske beslutninger og den daglige drift. Bestyrelsen fastlægger og reviderer løbende politikker, rammer og principper for risikostyringen, og den modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af tildelte risikorammer.

Revisionsudvalget overvåger regnskabsprocessen og den lovpligtige revision af årsregnskabet, ligesom udvalget overvåger og kontrollerer, om Sparekassens interne kontrolsystem, risikostyringssystemer og interne revision fungerer effektivt.

Den risikoansvarlige i Sparekassen er en del af Middle Office, men refererer direkte til direktionen. Med placeringen i Middle Office har den risikoansvarlige et stærkt fagligt team omkring sig i dagligdagen. Den risikoansvarlige arbejder desuden tæt sammen med Sparekassens compliancefunktion, som medvirker til at sikre, at Sparekassen lever op til både eksterne og interne krav, og er organisatorisk placeret i Governance afdelingen. Gennem samarbejdet opnår Sparekassen en række positive synergieffekter mellem de to funktioners arbejdsområder.

De væsentligste risici for Sparekassen Kronjylland er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko

Kreditrisiko

I alle pengeinstitutter er kreditrisiko et af de absolut væsentligste risikoområder. Kreditrisiko er risikoen for tab, hvis udlånskunder eller andre modparter misligholder deres betalingsforpligtelser. Sparekassens bestyrelse fastlægger de overordnede rammer for kreditgivning og kreditpolitikken, og Sparekassen har en klar kreditpolitik for alle områder, hvor Sparekassen påtager sig en kreditrisiko, ligesom det er beskrevet, hvilke forretningstyper Sparekassen ikke ønsker at finansiere. De to centrale mål med kreditpolitikken er dels at sikre et passende niveau for kreditrisikoen ved at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, dels at sikre, at risiciene er baseret på et dokumenteret og oplyst grundlag.

Sparekassens primære markedsområde har historisk været Midt- og Østjylland, og derfor er det naturligt, at 61 procent af Sparekassens krediteksponeringer er ydet til kunder i Region Midtjylland. Desuden er en væsentlig del af de resterende 39 procent ydet til kunder i den nordlige del af Region Syddanmark, den sydlige del af Region Nordjylland og Region Hovedstaden, hvor Sparekassen også har afdelinger. Sparekassen har haft udlånsvækst i samtlige regioner, hvilket er naturligt og tilfredsstillende, da Sparekassen har afdelinger i samtlige regioner. Den største procentuelle udlånsvækst er sket i Region Sjælland, mens den største vækst i kroner er sket i Region Midtjylland, hvor udlån og garantier er øget med 1,1 milliarder kroner.

Sparekassen har en række interne målsætninger for såvel den branchemæssige som den størrelsemæssige spredning, da Sparekassen ikke ønsker eksponeringer mod enkelte kunder eller brancher i et omfang, der kan svække Sparekassens finansielle styrke væsentligt. Sparekassen har i forhold til alle branche grupper en eksponering på under 12 procent. Den største eksponering er mod branche grupperne Fast Ejendom og Handel, og begge er på et komfortabelt niveau. De seneste år har der været stor fokus på udfordringerne for dansk landbrug. Sparekassen har en relativt lille andel af sine eksponeringer rettet mod branche gruppen Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri, den er således blot på 7 procent, og Sparekassen har ikke planer om at øge denne andel de kommende år.

Markedsrisiko

Sparekassens markedsrisiko vedrører disponeringer indenfor ind- og udlån, værdipapirbeholdning, valuta, mellemværende med andre pengeinstitutter samt afledte finansielle instrumenter. Som på de øvrige risikoområder har Sparekassen en balanceret tilgang til de risici, Sparekassen tager. Den betydelige egenbeholdning giver naturligt nogle markedsrisici indenfor særligt renter, valuta, aktier og kreditspænd. Sparekassens grundlæggende politik er, at Sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på Sparekassens selvstændighed.

Sparekassen ønsker en meget lille renterisiko, der desuden er afdækket med finansielle instrumenter. Derfor er Sparekassens renterisiko meget tæt på nul.

Valutarisikoen er ligeledes meget begrænset, da den blot er på 17 millioner kroner. Det er beregnet som det tab, Sparekassen vil lide, hvis valutakurserne udvikler sig negativt med fem procent i forhold til den danske krone. Sparekassen er dog primært eksponeret i forhold til euro, og med den danske fastkurspolitik er der en meget lille risiko for så stort et udsving. Hele 85 procent af valutaeksponeringerne er mod euro.

Aktiebeholdningen er opdelt i aktier, der er med i handelsbeholdningen, og aktier, der ikke er med i handelsbeholdningen. Opdelingen går på, om aktierne er købt med handel for øje eller ikke. Placeringen af børsnoterede aktier i handelsbeholdningen må maksimalt udgøre 5 procent af kernekapitalen, mens unoterede aktier maksimalt må udgøre 3 procent, hvilket giver en beskedent aktierisiko. Aktier udenfor handelsbeholdningen består primært af sektoraktier, og de udgør samtidig en meget væsentlig andel af den samlede aktiebeholdning.

En udvidelse af kreditspændet er den væsentligste risiko for Sparekassens egenbeholdning. Det kan ske, hvis der kommer en lavere tillid til realkreditobligationer sammenlignet med risikofrie renter, da det vil øge afkastkravet til og presse kurserne på realkreditobligationer. Sparekassen overvåger konstant denne risiko og sikrer, at Sparekassen ligger fornuftigt med en overskuelig risiko, ligesom Sparekassen tager et tillæg herfor i solvensbehovet baseret på et simpelt scenarie.

Likviditetsrisiko

Sparekassens likviditet skal til enhver tid være forsvarlig i forhold til at opfylde betalingsforpligtelser, at opretholde forretningsmodellen samt minimere omkostningerne ved at skaffe likviditet. Sparekassen følger en finansieringsstruktur baseret på et forsigtighedsprincip og vil derfor primært finansiere sig via egenkapital og indlånsoverskud. Den overskydende likviditet skal desuden som hovedregel være placeret i likvide papirer.

Finanstilsynet har fra og med medio 2018 ændret pejlemærket for likviditet, så det tager udgangspunkt i LCR fremfor § 152. Likviditetspejlemærket angiver Sparekassens evne til at klare tre måneders likviditetsstress. Likviditetspejlemærket skal sikre, at Sparekassen er opmærksom på potentielle, fremtidige udfordringer med overholdelse af LCR, og det er ultimo 2018 på 235 procent. Dermed ligger det pænt over såvel Finanstilsynets grænse på 100 procent som Sparekassens interne mål på 120 procent.

Operationel risiko

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder inklusive retslige risici.

Sparekassen ønsker konstant at mindske de operationelle risici, men det sker naturligvis under hensyntagen til de ressourcemæssige omkostninger, der er forbundet med det. Der er politikker, instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder. Derudover har Sparekassen et system til registrering af operationelle hændelser. Alle medarbejdere er instrueret i at benytte dette system, og det indgår som en del af introforløbet for nye medarbejdere.

It er et af de væsentligste områder i forhold til operationelle risici. Sparekassen har en beredskabsplan på it-området, samt et stærkt kontrolmiljø med klare standarder for de forskellige kontroller. Desuden er samarbejdet med it-leverandøren SDC grundigt indarbejdet i organisationen, ligesom vi ikke vurderer, at afhængigheden af nøglepersoner på it-området er af betydning.

Øvrige forhold

Sparekassens strategi

2019 er sidste år i Sparekassens nuværende strategiperiode, der løber over tre år. Strategien har fokus på langsigtet at skabe Danmarks bedste pengeinstitut i balance med de mest tilfredse kunder. Sparekassen har som selvejende institution mulighed for at tænke langsigtet, og derfor vil vi drive Sparekassen i en balance mellem medarbejdere, kunder, samfundet og Sparekassen. Der er i strategiperioden meget stor fokus på at gøre Sparekassens kunder til de mest tilfredse i sektoren. Det sker blandt andet med nogle klare kundeløfter og en øget løbende kontakt med kunderne. At strategien har givet gode resultater, viser årets måling af kundetilfredsheden fra EPSI, der generelt vurderes som den mest valide og troværdige undersøgelse.

Kundetilfredshed

Årets EPSI-undersøgelse viste nemlig en flot fremgang til Sparekassen – særligt på erhverv. Her er Sparekassen gået fra 70,5 til 72,9 i tilfredshed, hvilket resulterer i de næstmest tilfredse kunder. Sparekassen ligger højest af alle målt på loyalitet. Det er naturligvis meget tilfredsstillende. På privatsegmentet ligger Sparekassen nummer tre. Sparekassen er over de seneste år særligt gået frem på service, hvilket har været et stort fokusområde, da det også er et parameter, som kunderne vægter meget højt. Den øgede kontakt med kunderne er tydeligt et element, der har virket, og generelt for både Sparekassen og andre fremgår det da også af undersøgelsen, at netop kontakt har en betydelig positiv indvirkning på tilfredsheden.

De steder, hvor Sparekassen ellers skiller sig særligt ud er på image og loyalitet, hvor vi har formået yderligere at styrke et i forvejen relativt højt niveau.

Nye afdelinger

Et andet væsentligt område i strategien er at investere i fremtidig vækst. Sparekassens fokus på det langsigtede har gjort det muligt at fokusere på at skabe en stærkere Sparekasse på flere års sigt i stedet for en kortsigtet optimering. Derfor har Sparekassen over de seneste år åbnet nye afdelinger, hvilket med dette regnskab også viser sig positivt på bundlinjen med et betydeligt millionbeløb.

Sparekassen har over de seneste år åbnet i:

- 2015: Lyngby, København City og Holbæk
- 2016: Kolding og Esbjerg
- 2017: Slagelse og Køge

Alle afdelinger lever som minimum op til de budgetter, der var lagt, og de fleste ligger pænt over. Eksempelvis nåede Køge afdeling allerede på et år 1.000 kunder og måtte flytte i større lokaler.

Åbnet i Aalborg

I 2018 har Sparekassen åbnet en afdeling i Aalborg. Aalborg har gennem flere år stået højt på Sparekassens liste over byer, vi ønsker at åbne i. En afdeling åbner dog aldrig, før Sparekassen har fundet den helt rigtige lokale afdelingsdirektør og medarbejdere. Det skete i Aalborg i slutningen af maj, og siden er det gået stærkt. Afdelingen har aktuelt til huse i midlertidige lokaler, mens den nye afdeling bliver renoveret. Placeringen er direkte ud til en af Aalborgs største indfaldsveje, hvilket gør den både synlig og nem at komme til for kunderne.

Keld Jakobsen står i spidsen for afdelingen. Han kommer fra en stilling som områdedirektør, hvilket han også bliver i Sparekassen Kronjylland, hvor han desuden bliver en del af den øverste ledergruppe, Forretningskomiteen. Keld Jakobsen kommer med en bred ledelsesmæssig baggrund fra både Nordjyske Bank og Spar Nord. I første omgang bliver han både områdedirektør og afdelingsdirektør i den nye afdeling. Sparekassen har nemlig samtidig med åbningen etableret et områdecenter i Aalborg, fordi Sparekassen i de kommende år forventer at udvide området.

Tilpasning

I forbindelse med årsregnskabet har Sparekassen besluttet at gennemføre to justeringer til sit afdelingsnet. Sparekassens afdeling i Krstrup bliver således lagt sammen med afdelingen i Randers City med sidstnævnte som den fortsættende. Afdelingerne ligger meget tæt på hinanden, og det er derfor naturligt at lægge dem sammen. Sparekassen har efter sammenlægningen fortsat tre privatkundeafdelinger, en erhvervsafdeling, en landbrugsafdeling og en private banking afdeling i Randers, hvilket vi anser for passende i den kommende årrække. På Djursland bliver

Ørsted afdeling lagt sammen med Auning afdeling med Auning som den fortsættende afdeling. Afdelingen i Ørsted er på kun fem medarbejdere, hvilket Sparekassen vurderer at være for få, når der samtidig er et naturligt alternativ i lokalområdet. Sparekassen har desuden siden seneste årsregnskab lagt afdelingerne i Randers Vestre og Randers Nordre samt Kjellerup og Silkeborg sammen.

Sponsor for landsholdet i håndbold

I takt med at Sparekassens markedsområde er vokset, er det også blevet relevant for Sparekassen med en mere national profil. I den forbindelse indgik Sparekassen med virkning fra 1. januar 2018 et hovedsponsorat med kvindelandsholdet i håndbold. Det giver ikke mindst i forbindelse med de årlige slutrunder Sparekassen en meget stor synlighed, når flere hundrede tusinde danskere følger holdets kampe via TV. Sparekassen har som hovedsponsor sit logo på forsiden af spillertrøjerne, ligesom spillerne reklamerer for Sparekassen i forskellige situationer. Sparekassen har desuden valgt at prioritere håndbolden og understøtte udviklingen af håndbold både i bredden og dybden. Der sker blandt andet med aktiviteter som håndboldens dag, podcasten Mediano Håndbold og Håndboldakademiet, som Sparekassen er aktivt involveret i. Sparekassen er desuden aktiv sponsor i en lang række mindre klubber samt hovedsponsor i såvel Randers HK som Århus Håndbold.

Udover synlighed giver sponseratet også mulighed for at give både kunder og medarbejdere nogle unikke og gode oplevelser med landsholdet. Aftalen er tre-årig og kulminerer med et EM på hjemmebane.

Processer

Et væsentligt element i Sparekassens strategi er som nævnt, at medarbejderne kan bruge en endnu større del af deres tid på direkte kundekontakt. Derfor arbejder Sparekassen målrettet på at nedbringe omfanget af manuel håndtering og papirarbejde. Som et eksempel er Sparekassen ved at ændre strukturen på sine forretningsgange samt omskrive alle eksisterende forretnings- og arbejdsgange. Desuden arbejder Sparekassen målrettet med udviklingen af robotter og automatisering, som allerede har sparet mange administrative ressourcer, der i stedet bliver brugt til at servicere kunderne.

Governance

De seneste år er det blevet stadig tydeligere, at pengeinstitutter i stigende grad har behov for at opgradere på områder som compliance, hvidvask og governance. I Sparekassen er det en del af formålet med virksomheden, at vi i samfundet "er respekteret for den troværdige måde, som vi driver forretningen på". Derfor har det også helt naturligt været et kerneområde gennem mange år. Samtidig erkender vi, at forventninger og krav konstant bliver større. Det er baggrunden for, at Sparekassen har besluttet at samle ansvaret for disse væsentlige områder i én afdeling, som samtidig ressourcemæssigt bliver opgraderet i forhold til den betydelige indsats, der allerede bliver gjort. Sparekassen kan og skal hele tiden blive bedre på disse områder, så vi også fremover bliver respekteret for vores troværdighed og ordentlighed.

Great Place to Work

Sparekassen deltog i år for første gang i undersøgelsen Great Place to Work. Hidtil har den årlige undersøgelse af medarbejdernes trivsel været gennemført via en egen udviklet spørgeramme. Med deltagelsen i Great Place to Work bliver Sparekassen en del af et gennemtestet system, som bliver brugt bredt i både Danmark og en række andre lande. Alle virksomheder med TrustIndex på mere end 70 får efterfølgende en certificering, og da Sparekassen opnåede en score på 90, var det et bevis på, at Sparekassen har meget tilfredse medarbejdere. Sparekassen opnåede i konkurrencen, som er en del af Great Place to Work, en 4. plads blandt store virksomheder, hvilket er meget tilfredsstillende første år, Sparekassen deltager i konkurrencen.

Medarbejderne er en af de fire interessenter i Sparekassens balance, og de er helt afgørende for, at vi som relationsbank opnår de resultater, vi stræber efter. Derfor er det helt afgørende, at medarbejderne er glade for deres arbejde og stolte af at arbejde i Sparekassen. 98 procent mener, at Sparekassen altid eller næsten altid er et rigtigt godt sted at arbejde. Sparekassen skiller sig desuden særligt positivt ud i forhold til de fleste af de øvrige deltagende virksomheder i undersøgelsen ved, at medarbejderne i meget høj grad finder, at Sparekassen har en tydelig strategi.

CSR – en naturlig del af Sparekassen

Sparekassen Kronjylland har gennem hele sin historie været en aktiv del af de lokalsamfund, hvor den har drevet afdelinger. Da Sparekassen blev stiftet skrev de fem stiftere blandt andet:

”Det er vort kæreste Ønske ved denne indretnings Bestyrelse at stifte saa megen Gavn som muligt”.

Derfor er det også naturligt, at Sparekassen i dag bliver drevet efter et formål om at være i balance. En balance, der består af Sparekassens fire primære interessenter – kunder, medarbejdere, Sparekassen og samfundet.

Det udmønter sig i Sparekassens særlige CSR-politikker på følgende områder:

- Miljø og klima
- Medarbejderforhold
- Ansvarlig investering
- Antikorruption og bestikkelse
- Lokalt engagement

For hvert område har vi defineret vores politik, vores indsats og resultater fra 2018 samt retningen for arbejdet i 2019. De er kort beskrevet nedenfor, og derudover henviser vi til CSR-rapporten, som ligger på sparkron.dk/regnskab.

Sparekassen Kronjylland bakker generelt op om FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling, og med vores forretningsmodel ser vi det særligt relevant, at vi bidrager til følgende verdensmål:

Mål nummer 8 – Anstændige jobs og økonomisk vækst
Mål nummer 11 – Bæredygtige byer og lokalsamfund
Mål nummer 16 – Fred, retfærdighed og stærke institutioner

Miljø og klima

Drift af et pengeinstitut som Sparekassen er ikke forbundet med væsentlige miljø- og klimamæssige påvirkninger, men det er alligevel vores ønske at begrænse de direkte miljøbelastninger af vores aktiviteter. I 2018 har indsatserne primært været rettet mod tre områder:

- Reduktion af energi- og ressourceforbrug
- Digitalisering
- Bæredygtighed i kantiner og servicefunktioner

Sparekassen har blandt andet haft fokus på områder som intelligent bygningsstyring for at nedbringe energibehovet. Desuden har det været et ønske at reducere transportbehovet for medarbejderne – det er blandt andet sket med øget brug af videomøder – hvilket har givet en synlig effekt, da udbetalingen af kørepenge til medarbejderne er faldet. På kantineområdet har Sparekassens kantiner kvalificeret sig til udmærkelser indenfor såvel økologi som bekæmpelse af madspild.

I 2019 ønsker vi i højere grad at overvåge vores energi-forbrug, og på den måde gøre det mere synligt, hvor vi kan sætte ind i fremtiden.

Medarbejderforhold

I Sparekassen Kronjylland stræber vi efter at skabe de bedste rammer for, at Sparekassens medarbejdere både trives og præsterer. Vi sikrer vores medarbejders rettigheder og investerer i deres udvikling, så vi skaber de bedst mulige rammer for at imødekomme kundernes og samfundets udfordringer og krav.

Sparekassens medarbejdere skal uanset alder, etnisk oprindelse, køn, seksuel orientering og arbejdsevne opleve, at de har samme muligheder for karriereudvikling og lederstillinger. Medarbejderens kompetencer er altid afgørende.

Sparekassen har som tidligere omtalt deltaget i undersøgelsen Great Place to Work, som bekræfter, at Sparekassen er lykkedes med at skabe høj trivsel på tværs af organisationen. På ligestillingsområdet svarer medarbejderne desuden, at de oplever en meget stor grad af ligestilling på alle områder.

I 2019 er målet at fastholde og udvikle trivslen yderligere samt opnå minimum en 3. plads i konkurrencen om Danmarks bedste arbejdsplads.

Det underrepræsenterede køn

Danske pengeinstitutter er pålagt i ledelsesberetningen at orientere om deres målsætninger i forhold til det under-

repræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan, der i Sparekassen er bestyrelsen. Desuden skal vi orientere om politikker for øvrige ledelseslag. Sparekassen har aktuelt 89 procent mænd og 11 procent kvinder i bestyrelsen. Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvindelige repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer fra 2024 skal udgøre 33 procent, aktuelt er tallet for de repræsentantskabsvalgte 17 procent kvinder. Dog skal kvalifikationer altid veje tungere end køn.

Et af Sparekassens mål er at få en mere ligelig fordeling af mænd og kvinder i Sparekassens øvrige ledelsesniveauer. Øvrige ledelsesniveauer er defineret som de ledelsesstillinger, hvor lederen har medarbejderansvar. Det drejer sig f.eks. om områdedirektører, afdelingsdirektører, privatkundechefer og erhvervskundechefer. Sparekassens medarbejdere skal uanset køn opleve, at de har samme muligheder for karriereudvikling og lederstillinger under forudsætning af, at medarbejderes kvalifikationer altid vægtes tungere end køn. Sparekassen har et mål om, at kvindelige ledere på alle niveauer fra 2024 skal udgøre mindst 33 procent – aktuelt er det 25 procent.

For yderligere information henviser vi til Sparekassens politik for det underrepræsenterede køn på sparkron.dk/regnskab.

Ansvarlig investering

Sparekassen Kronjylland praktiserer en ansvarlig investeringsstrategi. Det betyder, at både når Sparekassen selv investerer, og når vores kunder foretager pleje af deres opsparinger, tænker vi miljøpåvirkning, sociale forhold og god ledelse ind. Investering er en grundlæggende del af verdens økonomiske brændstof, og gennem ansvarlighed og omtanke ønsker vi at bidrage til en bæredygtig udvikling.

I 2018 har Sparekassen Kronjylland haft særligt fokus på at definere konkrete retningslinjer for, hvad vi forstår ved en ansvarlig investeringsstrategi. Det har udmøntet sig i følgende principper:

1. Sparekassen indarbejder miljø, sociale forhold og god ledelse i vores analyser og tager hensyn hertil i vores beslutningsproces

2. Vi ønsker, at vores investeringer fremmer omtanke og åbenhed omkring miljø, og vi arbejder aktivt på at forbedre disse faktorer.
3. Vi ønsker, at vores investeringer skaber fremskridt for bedre sociale forhold for medarbejdere og de lokalsamfund, hvor investeringerne foretages.
4. Vi ønsker at være med til at sikre aktivt ejerskab, både gennem direkte og indirekte investeringer, hvor ansvarlighed og bæredygtighed er i fokus.
5. Vi ønsker at samarbejde med andre i vores branche for at fremme disse principper.

Med udgangspunkt i internationale retningslinjer for ansvarlig investering ekskluderer Sparekassen en række investeringer fra vores investeringsunivers uanset afkastpotentialitet. Dermed indgår de ikke i egne eller kunders investeringer, hvis Sparekassen er bekendt med, at investeringen er en af følgende typer:

1. Konventionsomfattede våben
2. Anti-personelminer
3. Klyngeammunition
4. Biologiske våben
5. Kemiske våben
6. Atomvåben, der ikke er omfattet af Traktaten om ikke-spredning af atomvåben
7. Værdipapirer omfattet af EU-sanktioner.

Det gælder både for direkte og indirekte investeringer eksempelvis via investering i UCITS godkendte investeringsforeninger eller ETF'er. En ETF, der replikerer et indeks, er undtaget fra ovenstående eksklusion, såfremt investeringsforvalter har tilsluttet sig FN's principper for ansvarlig investering (UNPRI).

Antikorruption og -bestikkelse

I Sparekassen er ordentlighed et nøgleord. Vi ønsker at opføre os ordentligt og ansvarligt. Koncernen opererer alene i Danmark, som har et meget lavt omfang af korruption og bestikkelse. Sparekassen overholder naturligvis al gældende lovgivning på området, og som en del af den finansielle sektor har vi ydermere nogle forpligtigelser i forhold til aktivt at modvirke korruption, skatteunddragelse, bestikkelse, hvidvask og andre former for økonomisk kriminalitet. Disse forpligtigelser tager vi

meget alvorligt og vi arbejder tæt sammen med myndighederne for at forhindre økonomisk kriminalitet. Sparekassen er bevidst om, at vi altid kan gøre det bedre, og derfor arbejder vi konstant på, at forbedre vores set up, processer og håndtering af de nævnte områder.

I 2018 har alle medarbejdere gennemført en antihvidvaskuddannelse, ligesom der i alle kundevedtede afdelinger er udnævnt en antihvidvaskansvarlig. Desuden er der som tidligere nævnt i begyndelsen af 2019 oprettet en afdeling, der skal samle og styrke indsatsen for Sparekassens samlede governance.

Lokalt engagement

Sparekassens Gavefond har gennem årene glædet tusindvis af mennesker ved at støtte nye initiativer i de lokalsamfund, hvor Sparekassen har sine kunder. Gavefonden uddeler hvert år et millionbeløb til en række meget forskellige formål.

Både lokalsamfund og nye initiativer forstår vi i den bredest mulige betydning. Lokalsamfund finder vi både i landsbyer, storbyer og alt derimellem. Nye initiativer kan ligeledes være skabt af en gruppe af borgere, foreninger eller noget helt tredje – bare det er nyt, og vi med vores donation kan gøre en positiv forskel for et fællesskab.

Gavefondens tilskud skal nemlig altid understøtte fællesskaber, vi giver derfor ikke til enkeltpersoner.

I 2018 har Sparekassens Gavefond givet 100 donationer, som samlet løber op i et millionbeløb. Modtagerne omfatter idrætsforeninger, kulturhuse, haller, skoleklasser, sejklubber, vinterbadere, bosteder, golfklubber, borgerforeninger, forsamlingshuse, musikevents, truede bier, julehjælp, dansehold, plejehjem, efterskoler, museer og mange andre gode formål.

Udover gavefonden bidrager Sparekassen også til de lokale samfund med en lang række sponsorater i typisk klubber og foreninger. Som med midlerne fra gavefonden er sponsorstøtten meget bredt fordelt, men fælles er, at de er med til at skabe øget aktivitet og fællesskab i både store og små samfund.

Temaundersøgelser Finanstilsynet

Finanstilsynet er i begyndelsen af 2019 på ordinært besøg i Sparekassen, men redegørelsen fra besøget vil først være klar efter offentliggørelsen af dette regnskab. Til gengæld har Finanstilsynet i 2018 offentliggjort to temaundersøgelser med specifikke redegørelser for Sparekassen.

Andelsboliger

Finanstilsynet lavede en tværgående temaundersøgelse om kreditbevilling til køb af andelsboliger. Udlån til andelsboliger udgør under to procent af Sparekassens samlede bruttoeksponeringer, og det har de gjort gennem mange år. Selv om Sparekassen således har vækst i udlånet til andelsboliger, er det ikke vokset mere end udlånet til andre formål. Dermed er Sparekassens risiko på andelsboligområdet samlet set begrænset, ligesom Finanstilsynet betegner Sparekassens risikoappetit på området som gennemsnitlig.

Sparekassen har hidtil værdiansat andelsbeviset på samme måde, som det har været almindeligt også blandt øvrige pengeinstitutter, ligesom en ejendomsmægler har foretaget en vurdering og en fysisk besigtigelse af andelsboligen inden belåning. Men i forbindelse med undersøgelsen gav Finanstilsynet både Sparekassen og flere af de øvrige undersøgte institutter et påbud om, at vi fremover skal justere metoden, og disse ændringer er naturligvis implementeret.

Vækstområder

Finanstilsynet har desuden gennemført en temaundersøgelse af "en række mindre og mellemstore pengeinstitutters risikovillighed ved belåning af kunders køb af ejerboliger i vækstområder." Blandt de undersøgte var Sparekassen, som fik to påbud.

Finanstilsynets undersøgelse har taget udgangspunkt i "Vejledning om forsigtighed i kreditvurderingen ved belåning af boliger i vækstområder mv."

"27 pct. af sparekassens udlån er bevilget som fravigelser fra vejledningens hovedregel om tilstrækkelig høj formue, idet sparekassen har anvendt vejledningens undtagelsesmuligheder for studerende og kunder med høj jobsikker-

hed. Det er en høj andel, og sparekassen fik derfor påbud om at lade revisionen gennemgå et antal boligudlån med fravigelser fra vejledningens hovedregler.”

Desuden fik Sparekassen påbud om at sikre, ”at der sker en registrering samt rapportering til ledelsen om eventuelle afvigelse fra vejledningen samt fravigelse fra dennes hovedregler.”

Det er relevant at bemærke, at fravigelse holder sig indenfor vejledningens rammer for undtagelse, mens afvigelse ligger udenfor disse muligheder. Sparekassen har primært benyttet fravigelse og kun i meget begrænset omfang afvigelse. Det er desuden Sparekassens vurdering, at de afvigelse og fravigelse, der er bevilget, er forsvarlige og bygger på et oplyst grundlag.

Krone Kapital A/S

Sparekassens leasingselskab, Krone Kapital, oplever i disse år en meget positiv vækst, som særligt er drevet af Sparekassens kunder og deres behov for leasing. Det er tydeligt, at der er en stigende appetit på leasingprodukter som alternativ til at låne til køb af maskiner, biler og lignende, det er derfor også en integreret del af Sparekassens rådgivning. Sparekassen forventer, at Krone Kapital vil fortsætte den gode udvikling de kommende år.

Ny formand og nyt bestyrelsesmedlem

Sparekassen fik i forlængelse af det ordinære repræsentantskabsmøde i marts ny bestyrelsesformand. Peter H. Christensen afløste Per Munkholm Poulsen, der udtrådte af Sparekassens bestyrelse på grund af aldersgrænsen. Peter H. Christensen har en baggrund som statsautoriseret revisor og partner i PwC Danmark, hvor han desuden indtil september 2015 var bestyrelsesformand. Han har gennem årene revideret en lang række forskellige selskaber herunder finansielle, ligesom han har siddet og sidder i en række bestyrelser. Han blev valgt til Sparekassen Kronjyllands bestyrelse i 2016 som særligt revisionskyndigt medlem, og han har gennem hele sin bestyrelsestid i Sparekassen været formand for revisionsudvalget.

Som afløser for Per Munkholm Poulsen i bestyrelsen blev Leif F. Larsen valgt af repræsentantskabet. Leif F. Larsen

er, som tilfældet var for Per Munkholm Poulsen, valgt med baggrund i reglerne om, at større pengeinstitutter skal have et bestyrelsesmedlem, der har været en del af ledelsen i et tilsvarende eller større pengeinstitut. Leif F. Larsen kommer fra en stilling som bankdirektør i Jyske Bank, hvor han har været en del af koncerndirektionen. Han har i Jyske Bank blandt andet haft ansvaret for produktudvikling, digitalisering, processer, HR, ejendomme og implementering af lovgivning. Derudover har han siddet i bestyrelsen for en række af bankens datterselskaber samt for sektorselskaber. Han kommer således med en meget bred erfaring fra den finansielle sektor.

Med valgdato 15. marts 2019 skal medarbejderne vælge tre medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer har en valgperiode på fire år, og de valgte tiltræder i forbindelse med repræsentantskabsmødet 27. marts.

Direktion og lønpolitik

Som det fremgår af Sparekassens lønpolitik benytter Sparekassen ikke resultatafhængige variable lønde. Det gælder naturligvis også for direktionen, der får en fast løn uden variable tillæg, ligesom pensionsordningen er på almindelige vilkår.

I forhold til reglerne om god ledelsesskik (corporate governance), der dækker såvel bestyrelsen som direktionen, og Finansrådets ledelseskodex henvises til Sparekassens hjemmeside: sparkron.dk/regnskab

Ledelsens hverv

Sparekassens direktion og bestyrelse bestrider følgende øvrige hverv i andre erhvervsdrivende virksomheder, der ikke er 100 procent ejet af Sparekassen.

Administrerende direktør Klaus Skjødt

- Bestyrelsesformand i SDC A/S
- Bestyrelsesformand i SparInvest Holdings SE
- Næstformand i EgnsINVEST Ejendomme A/S
- Næstformand i EgnsINVEST Holding A/S
- Næstformand i EgnsINVEST Management A/S
- Bestyrelsesmedlem i Lokale Pengeinstitutter

Bestyrelsesformand Peter H. Christensen

- Direktør i PHC0910 ApS
- Bestyrelsesformand i Interfjord Holding A/S samt to 100 procent ejede datterselskaber
- Bestyrelsesformand i K/S Slagelse
- Bestyrelsesformand i Komplementarselskabet Slagelse 1 ApS
- Bestyrelsesformand i Klimatek Ventilationsmateriel A/S
- Bestyrelsesformand i Leoka A/S
- Bestyrelsesformand i Formkom Holding ApS og tre 100 procent ejede datterselskaber

Bestyrelsesmedlem Anders Buhl-Christensen

- Bestyrelsesformand i Støvringgaard Kloster
- Bestyrelsesmedlem i Produktionsskolen Mimers Brønd
- Bestyrelsesmedlem i Randers Egnsteater

Bestyrelsesmedlem Jan Dahl Jensen

- Direktør i CAJU Holding A/S samt 11 100 procent ejede datterselskaber
- Direktør i Tronholmen 6 ApS
- Bestyrelsesformand for Tojax Invest A/S og et 100 procent ejet datterselskab
- Næstformand i bestyrelsen for Marketing CoOp for McDonald's franchisetagere i Danmark A/S
- Bestyrelsesmedlem i Bryghuset i Randers A/S
- Bestyrelsesmedlem i CAJU Holding A/S
- Bestyrelsesmedlem i LOOP A/S og et 100 procent ejet datterselskab
- Bestyrelsesmedlem i LOOP International A/S
- Bestyrelsesmedlem i Sonja og Wilhelm Mathisen's fond samt i tre 100 procent ejede datterselskaber

Bestyrelsesmedlem Leif F. Larsen

- Bestyrelsesformand for Eseebase Holding ApS samt et 100 procent ejet datterselskab
- Bestyrelsesformand for IT Optima A/S
- Næstformand i bestyrelsen for Jyske Banks Almennyttige Fond
- Bestyrelsesmedlem i Jyske Banks Almennyttige Fonds Holdingselskab A/S
- Bestyrelsesmedlem i Velliv, Pension & Livsforsikring A/S
- Bestyrelsesmedlem i Kunstcentret Silkeborg Bad
- Bestyrelsesmedlem i Aqua Ferskvandsakvarium
- Bestyrelsesmedlem i Ferskvandscentret

Bestyrelsesmedlem Hans-Jørgen Olsen

- Direktør og bestyrelsesformand i Resdal Holding ApS
- Direktør og bestyrelsesmedlem i Møbelhuset Silkeborg A/S

Tilsynsdiamanten

Tilsynsdiamanten består af fem pejlemærker, som Finanstilsynet anbefaler, at alle danske pengeinstitutter holder sig indenfor. Siden Tilsynsdiamanten blev lanceret i 2010, har Sparekassen ved aflæggelsen af alle årsrapporter ligget indenfor grænserne. Det gør Sparekassen også i 2018.

Ejendomseksponering (maksimalt 25 procent)

Sparekassen har en bred branchemæssig spredning i sine udlån, og eksponeringen i forhold til ejendomssektoren er på 13 procent af de samlede udlån (14 procent i 2017).

Store eksponeringer (maksimalt 175 procent)

Summen af de 20 største eksponeringer i et pengeinstitut må højst udgøre 175 procent af den egentlige kernekapital. Sparekassen er primært et pengeinstitut for private kunder samt små og mellemstore virksomheder. Derfor er mængden af store eksponeringer begrænset, og de 20 største eksponeringer udgør blot 123 procent af kernekapitalen (116 procent i 2017).

Udlånsvækst (maksimalt 20 procent)

Sparekassen har som nævnt formået at få udlånet til at stige trods hård konkurrence og generelt lav efterspørgsel. Samlet er udlånet således steget 15 procent henover 2018 (10 procent i 2017). Stigningen er således indenfor grænsen på 20 procent.

Stabil funding (maksimalt 100 procent)

Den nuværende fundingsituation giver god mulighed for Sparekassens ønske om vækst, da udlån i forhold til indlån og egenkapital blot er på 74 procent (72 procent i 2017).

Likviditetspejlemærke (minimum 100 procent)

Pr. 30. juni 2018 trådte Finanstilsynets nye pejlemærke for likviditet i kraft. Pejlemærket tager nu udgangspunkt i Liquidity Coverage Ratio (LCR), hvor det tidligere var i henhold til § 152 i Lov om finansiel virksomhed. Ifølge

pejlemærket skal Sparekassen og øvrige pengeinstitutter have likviditet nok til at dække tre måneders likviditetsstress uden at overskride lovkravet. Ved årsskiftet var Sparekassens likviditetspejlemærke, opgjort efter de nye regler, 235 procent, hvilket er markant større end minimumskravet på 100 procent.

Usædvanlige forhold i 2018

Der er ikke udover, hvad der er nævnt i beretningen indtruffet forhold af usædvanlig karakter i 2018.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke udover det, der er nævnt i ledelsesberetningen, indtruffet begivenheder efter regnskabsårets slutning, som har indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Usikkerhed ved indregning og måling

Den væsentligste usikkerhed ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, værdiansættelse af

ejendomme, finansielle instrumenter og kunderelationer. Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarligt i forhold til årsrapporten. Vi henviser til beskrivelsen i note 1 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder.

Resultatopgørelse

Note	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2018	2017	2018	2017	
4 Renteindtægter	662.149	672.447	672.480	679.381	
5 Renteudgifter	-42.115	-55.290	-42.541	-55.445	
Netto renteindtægter	620.034	617.157	629.939	623.936	
Udbytte af aktier m.v.	10.147	2.304	10.147	2.304	
6 Gebyrer og provisionsindtægter	413.883	391.936	421.639	398.482	
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-17.921	-16.329	-18.915	-16.864	
Netto rente- og gebyrindtægter	1.026.143	995.068	1.042.810	1.007.858	
7 Kursreguleringer	76.093	115.555	79.583	114.036	
Andre driftsindtægter	1.407	17.664	37.121	49.449	
8,9 Udgifter til personale og administration	-817.193	-808.296	-820.302	-809.150	
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-32.459	-36.491	-57.878	-54.785	
Andre driftsudgifter	-2.625	-2.458	-2.625	-2.458	
10 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-2.722	43.143	-6.720	40.561	
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	34.433	36.393	16.743	16.391	
Resultat før skat	283.077	360.578	288.732	361.902	
11 Skat	-52.232	-58.124	-57.887	-59.448	
Årets resultat	230.845	302.454	230.845	302.454	
Forslag til resultatdisponering					
Netto opskrivning efter den indre værdis metode	34.433	36.393			
Rente af garantkapital	23.984	19.677			
Rente af hybrid kapital	5.563	10.234			
Overført overskud	166.865	236.150			
I alt anvendt	230.845	302.454			
Totalindkomst					
Årets resultat	230.845	302.454	230.845	302.454	
Værdiregulering domicilejendomme	0	0	1.067	1.067	
Skat af værdiregulering domicilejendomme	0	0	-235	-235	
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	1.067	1.067	0	0	
Skat af omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	-235	-235	0	0	
Anden totalindkomst i alt	832	832	832	832	
Totalindkomst i alt	231.677	303.286	231.677	303.286	

Balance

Note	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2018	2017	2018	2017	
Aktiver					
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker....	487.147	476.897	487.147	476.898	
12 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	1.033.506	1.135.328	1.067.116	1.167.526	
13 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris.....	16.437.379	14.477.540	16.455.534	14.330.385	
14 Obligationer til dagsværdi	5.644.529	4.966.364	5.644.529	4.966.548	
15 Aktier m.v.	924.204	927.110	924.204	927.110	
16,17 Kapitalandele i associerede virksomheder	328.463	303.843	242.749	226.830	
16,17 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	341.353	194.930	0	0	
18 Aktiver tilknyttet puljeordninger	622.208	164.620	622.208	164.620	
19 Immaterielle aktiver	100.287	118.537	100.287	118.537	
20 Grunde og bygninger i alt	92.386	119.587	412.903	456.822	
- Investeringsjendomme.....	24.501	47.253	44.253	75.758	
- Domicilejendomme.....	67.885	72.334	368.650	381.064	
21 Øvrige materielle aktiver	40.302	46.491	141.132	107.380	
Aktuelle skatteaktiver	23.375	7.172	23.384	7.522	
Aktiver i midlertidig besiddelse.....	1.609	0	1.609	0	
Andre aktiver	241.086	241.211	243.871	244.661	
Periodeafgrænsningsposter	104.368	108.144	104.381	108.168	
Aktiver i alt.....	26.422.202	23.287.774	26.471.054	23.303.007	

Note	MODERSELSKAB		KONCERN		
	2018	2017	2018	2017	
Passiver					
23	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.107.571	970.854	1.107.571	970.854
24	Indlån og anden gæld	19.337.701	17.249.567	19.324.465	17.215.437
	Indlån i puljeordninger	622.208	164.620	622.208	164.620
	Andre passiver	972.475	884.599	993.137	905.366
	Periodeafgrænsningsposter	8.749	8.386	15.313	12.557
	Gæld i alt	22.048.704	19.278.026	22.062.694	19.268.834
25	Hensættelser til pensioner	7.580	6.127	7.580	6.127
22	Hensættelser til udskudt skat	22.504	18.172	53.031	36.190
	Hensættelser til tab på garantier	59.243	40.660	60.836	46.942
	Andre hensatte forpligtelser	21.543	16.951	24.285	17.076
	Hensatte forpligtelser i alt	110.870	81.910	145.732	106.335
26	Efterstillede kapitalindskud	359.037	358.638	359.037	358.638
	Garantikapital	1.007.353	941.119	1.007.353	941.119
27	Hybrid kapital	200.881	51.866	200.881	51.866
	Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	143.833	110.583	119.253	103.063
	Opskrivningshenlæggelse	862	862	10.169	9.337
	Rente af kapital	24.194	19.787	24.194	19.787
	Overført overskud	2.526.468	2.444.983	2.541.741	2.444.028
	Egenkapital i alt	3.903.591	3.569.200	3.903.591	3.569.200
	Passiver i alt	26.422.202	23.287.774	26.471.054	23.303.007

Egenkapitalopgørelse

	GARANT- KAPITAL	HYBRID KAPITAL	RESERVE FOR NETTO- OPSKRIVNING EFTER DEN INDRE VÆRDIS METODE	OPSKRIV- NING- HENLÆG- GELSE	RENTE AF KAPITAL	OVERFØRT OVERSKUD	I ALT
Egenkapital 2018							
Moderselskab							
Egenkapital primo.....	941.119	51.866	110.583	862	19.787	2.444.983	3.569.200
Ændret regnskabspraksis.....	0	0	-725	0	0	-92.480	-93.205
Korrigeret egenkapital primo	941.119	51.866	109.858	862	19.787	2.352.503	3.475.995
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder.....	0	0	832	0	0	0	832
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	832	0	0	0	832
Årets resultat	0	0	34.433	0	29.547	166.865	230.845
Totalindkomst i alt.....	0	0	35.265	0	29.547	166.865	231.677
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-19.677	154	-19.523
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-5.463	0	-5.463
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	5.758	5.758
Kapitalændring	66.234	149.015	-1.290	0	0	1.188	215.147
Egenkapital ultimo.....	1.007.353	200.881	143.833	862	24.194	2.526.468	3.903.591
Koncern							
Egenkapital primo.....	941.119	51.866	103.063	9.337	19.787	2.444.028	3.569.200
Ændret regnskabspraksis.....	0	0	0	0	0	-93.205	-93.205
Korrigeret egenkapital primo	941.119	51.866	103.063	9.337	19.787	2.350.823	3.475.995
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	832	0	0	832
Anden totalindkomst.....	0	0	0	832	0	0	832
Årets resultat	0	0	16.743	0	29.547	184.555	230.845
Totalindkomst i alt.....	0	0	16.743	832	29.547	184.555	231.677
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-19.677	154	-19.523
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-5.463	0	-5.463
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	5.758	5.758
Andre kapitalbevægelser	0	0	-553	0	0	553	0
Kapitalændring	66.234	149.015	0	0	0	-102	215.147
Egenkapital ultimo.....	1.007.353	200.881	119.253	10.169	24.194	2.541.741	3.903.591

1.000 kr.

	GARANT- KAPITAL	HYBRID KAPITAL	RESERVE FOR NETTO- OPSKRIVNING EFTER DEN INDRE VÆRDIS METODE	OPSKRIV- NING- HENLÆG- GELSE	RENTE AF KAPITAL	OVERFØRT OVERSKUD	I ALT
Egenkapital 2017							
Moderselskab							
Egenkapital primo.....	648.690	200.000	74.738	862	35.329	2.201.879	3.161.498
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder.....	0	0	832	0	0	0	832
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	832	0	0	0	832
Årets resultat.....	0	0	36.393	0	29.911	236.150	302.454
Totalindkomst i alt.....	0	0	37.225	0	29.911	236.150	303.286
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-14.591	123	-14.468
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-30.862	0	-30.862
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	5.467	5.467
Udbetalt udbytte.....	0	0	-1.380	0	0	1.380	0
Kapitalændring.....	292.429	-148134	0	0	0	-16	144.279
Egenkapital ultimo.....	941.119	51.866	110.583	862	19.787	2.444.983	3.569.200
Koncern							
Egenkapital primo.....	648.690	200.000	87.477	8.505	35.329	2.181.497	3.161.498
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	832	0	0	832
Anden totalindkomst.....	0	0	0	832	0	0	832
Årets resultat.....	0	0	16.391	0	29.911	256.152	302.454
Totalindkomst i alt.....	0	0	16.391	832	29.911	256.152	303.286
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-14.591	123	-14.468
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-30.862	0	-30.862
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	5.467	5.467
Udbetalt udbytte.....	0	0	-1.380	0	0	1.380	0
Andre kapitalbevægelser.....	0	0	575	0	0	-575	0
Kapitalændring.....	292.429	-148.134	0	0	0	-16	144.279
Egenkapital ultimo.....	941.119	51.866	103.063	9.337	19.787	2.444.028	3.569.200

Kapitalopgørelse

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2018	2017	2018	2017	
Egenkapital.....	3.903.591	3.569.200	3.903.591	3.569.200	
IFRS 9 overgangsordning.....	87.857	0	88.546	0	
Hybrid kernekapital.....	-200.881	-51.866	-200.881	-51.866	
Rente af kapital.....	-24.194	-19.787	-24.194	-19.787	
Immaterielle aktiver.....	-101.495	-124.845	-101.495	-124.845	
Kapitalandele i andre finansielle virksomheder mv.....	-370.670	-189.594	-370.601	-189.574	
Fradrag for garantramme.....	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	
Forsigtig værdiansættelse.....	-7.753	-6.834	-7.753	-6.590	
Egentlig kernekapital.....	3.236.455	3.126.274	3.237.213	3.126.538	
Hybrid kapital.....	200.881	51.866	200.881	51.866	
Kapitalandele i andre finansielle virksomheder mv.....	0	-23.699	0	-23.697	
Kernekapital.....	3.437.336	3.154.441	3.438.094	3.154.707	
Efterstillede kapitalindskud.....	359.037	358.638	359.037	358.638	
Kapitalandele i andre finansielle virksomheder mv.....	0	-23.699	0	-23.697	
Kapitalgrundlag.....	3.796.373	3.489.380	3.797.131	3.489.648	
Kreditrisiko.....	17.673.263	15.676.795	17.250.567	15.454.659	
Markedsrisiko.....	1.648.141	1.497.447	1.660.065	1.507.046	
Operationel risiko.....	1.999.818	1.908.616	2.071.096	1.969.067	
Samlet risikoeksponering.....	21.321.222	19.082.858	20.981.728	18.930.772	
Egentlig kernekapitalprocent.....	15,2 %	16,4 %	15,4 %	16,5 %	
Kernekapitalprocent.....	16,1 %	16,5 %	16,4 %	16,7 %	
Kapitalprocent.....	17,8 %	18,3 %	18,1 %	18,4 %	
Kapitalgrundlag uden brug af IFRS 9 overgangsordning					
Kapitalgrundlag.....	3.699.730		3.699.730		
Samlet risikoeksponering.....	21.243.325		20.905.098		
Kapitalprocent.....	17,4 %		17,7 %		

Noteoversigt

1	Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder.....	38
2	Hoved- og nøgletal.....	40
3	Risikostyring.....	44
4	Renteindtægter.....	58
5	Renteudgifter.....	58
6	Gebyrer og provisionsindtægter.....	58
7	Kursreguleringer.....	58
8	Udgifter til personale og administration.....	59
9	Revisionshonorar.....	60
10	Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter.....	61
11	Skat.....	65
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	65
13	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris.....	66
14	Obligationer til dagsværdi.....	66
15	Aktier m.v.....	67
16	Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	67
17	Koncernoversigt.....	68
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger.....	68
19	Immaterielle aktiver.....	68
20	Grunde og bygninger.....	70
21	Øvrige materielle aktiver.....	70
22	Udskudt skat.....	71
23	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker.....	71
24	Indlån og anden gæld.....	71
25	Hensættelser til pensioner.....	72
26	Efterstillede kapitalindskud.....	72
27	Hybrid kapital.....	72
28	Eventualforpligtelser.....	73
29	Afledte finansielle instrumenter.....	73
30	Renterisiko på gældsinstrumenter.....	76
31	Valutaeksposering.....	77
32	Nærtstående parter.....	78
33	Regnskabspraksis.....	79

Noter

1 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med ledelsesmæssige skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser.

De udøvede skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som er usikre. Herudover er Sparekassen og koncernen påvirket af risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske resultater kan afvige fra skønnene.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsafslæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Reglerne er fra 1. januar 2018 ændret, hvor nedskrivningerne fra dette tidspunkt er baseret på en forventningsbaseret model, som medfører en tidligere indregning af nedskrivninger i forhold til den tidligere gældende nedskrivningsmodel. Dette medfører, at ledelsen har foretaget en række nye skøn i forbindelse med opgørelse af nedskrivningerne for 2018.

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet. Det er således risiko for, at negativ udvikling indenfor brancher, hvor Sparekassen har væsentlige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger.

Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsjendomme eller boligejendomme er afkastkrav et af de væsentligste parametre, som anvendes. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori. Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, herunder beliggenhed i det pågældende område, anvendelsesmuligheder, vedligeholdelsesstand samt mulighed for gendudlejning mv.

En afgørende faktor for nedskrivning på landbrugsengagementer er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugsengagementer, hvor der er vurderet kreditforringelse (stadie 3), anvendes hektarpriser mellem 125.000 og 160.000 kr. Endvidere kan ændringer i de anvendte sikkerheder medføre behov for yderligere nedskrivninger. På landbrugsejendomme anvendes et differentieret afkastkrav alt efter ejendoms-type og beliggenhed.

Dagsværdi af investerings- og domicilejendomme

Til måling af dagsværdien af ejendomme anvendes afkastmodellen. De fremtidige pengestrømme er baseret på Sparekassen Kronjyllands bedste estimering af det fremtidige resultat samt afkastkrav for hver enkelt ejendom under hensyntagen til blandt andet anvendelse, beliggenhed og vedligeholdelse.

Ledelsen har ved fastsættelsen af markedsværdierne på ejendommene taget udgangspunkt i tilgængelige markedsstatistikker fra en anerkendt mæglerkæde over gennemsnitlige markedslejer og afkastkrav på ejendomme i samme geografiske områder og af samme karakter. Ledelsen har i enkelte tilfælde som følge af ejendommenes særlige forhold anvendt egne afkastkrav.

Dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til ved handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive

modtaget ved salg på balancedagen, eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata.

Hovedparten af unoterede aktier er sektoraktier, der værdiansættes til kurser offentliggjort af Lokale Pengeinstitutter. Kurserne er baseret på indre værdi eller seneste omfordelingskurs.

Nedskrivningstest for goodwill og kunderelationer

Nedskrivningstest på goodwill og kunderelationer indebærer skøn over, hvorledes de dele af Sparekassen, som goodwill og kunderelationer knytter sig til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme til at understøtte værdien af goodwill og kunderelationer i Sparekassen. Skønnet over de forventede fremtidige pengestrømme medfører en vis usikkerhed. Den fremtidige usikkerhed er indregnet i diskonteringsrenten.

Noter

1.000 kr.

2 Hoved- og nøgletal

Nøgletal er opgjort efter Finanstilsynets vejledning til indberetning af nøgletal.

Kapitalprocent	$\frac{\text{Kapitalgrundlag} \times 100}{\text{Samlet risikoeksponering}}$
Kernekapitalprocent	$\frac{\text{Kernekapital} \times 100}{\text{Samlet risikoeksponering}}$
Egenkapitalforrentning før skat	$\frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
Egenkapitalforrentning efter skat	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
Indtjening pr. omkostningskrone	$\frac{\text{Indtægter}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Aktiver i alt}}$
Renterisiko	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Valutaposition	$\frac{\text{Valutaindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Valutarisiko	$\frac{\text{Valutaindikator 2} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Udlån i forhold til egenkapital	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
Årets udlånsvækst	$\frac{(\text{Udlån ultimo} - \text{udlån primo}) \times 100}{\text{Udlån primo}}$
Summen af store eksponeringer	$\frac{\text{Sparekassens 20 største eksponeringer}}{\text{Egentlig kernekapital}}$
Akkumuleret nedskrivningsprocent	$\frac{\text{Akkumulerede nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Årets nedskrivningsprocent	$\frac{\text{Årets nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	$\frac{(\text{Udlån} + \text{nedskrivninger}) \times 100}{\text{Indlån}}$
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	$\frac{\text{Likvide højkvalitetsaktiver}}{\text{Udbetalinger} - \text{indbetalinger}}$

	2018	2017	2016	2015	2014
2 Hoved- og nøgletal (fortsat)					
Moderselskab					
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter.....	1.026	995	1.000	1.002	942
Kursreguleringer	76	116	67	0	9
Udgifter til personale og administration.....	-817	-808	-743	-684	-609
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-3	43	-94	-105	-200
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	34	36	51	29	-9
Resultat før skat	283	361	268	243	143
Skat.....	-52	-58	-47	-44	-27
Årets resultat	231	302	222	199	116
Balance					
Udlån.....	16.437	14.478	13.106	11.376	10.045
Indlån.....	19.338	17.250	15.919	14.776	13.021
Garantkapital.....	1.007	941	649	580	524
Egenkapital.....	3.904	3.569	3.161	2.898	2.672
Balance i alt.....	26.422	23.288	21.823	19.417	16.697
Koncern					
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter.....	1.043	1.008	1.009	1.008	945
Kursreguleringer	80	114	68	0	9
Udgifter til personale og administration.....	-820	-809	-739	-677	-604
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-7	41	-56	-97	-194
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	17	16	36	16	21
Resultat før skat	289	362	275	251	151
Skat.....	-58	-59	-53	-52	-35
Årets resultat	231	302	222	199	116
Balance					
Udlån.....	16.456	14.330	12.989	11.253	9.854
Indlån.....	19.324	17.215	15.893	14.764	12.999
Garantkapital.....	1.007	941	649	580	524
Egenkapital.....	3.904	3.569	3.161	2.898	2.672
Balance i alt.....	26.471	23.303	21.845	19.436	16.711

Noter

	2018	2017	2016	2015	2014
2 Hoved- og nøgletal (fortsat)					
Moderselskab					
Kapital					
Kapitalprocent.....	17,8 %	18,3 %	17,1 %	15,3 %	15,3 %
Kernekapitalprocent	16,1 %	16,5 %	15,4 %	14,4 %	15,3 %
Indtjening					
Egenkapitalforrentning før skat	7,6 %	10,7 %	8,9 %	8,7 %	5,4 %
Egenkapitalforrentning efter skat.....	6,2 %	9,0 %	7,3 %	7,1 %	4,4 %
Indtjening pr. omkostningskrone.....	1,33	1,45	1,31	1,29	1,16
Afkastningsgrad.....	0,9 %	1,3 %	1,0 %	1,0 %	0,7 %
Markedsrisiko					
Renterisiko	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,5 %	0,1 %
Valutaposition.....	10,4 %	11,1 %	6,1 %	13,1 %	13,2 %
Valutarisiko.....	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
Kreditrisiko					
Udlån i forhold til egenkapital	4,2	4,1	4,1	3,9	3,8
Årets udlånsvækst	13,5 %	10,5 %	15,2 %	13,2 %	-1,6 %
Summen af store eksponeringer*	125,1 %	13,1 %	14,3 %	28,7 %	17,0 %
Andel af tilgodehavender med nedsat rente.....	0,3 %	0,5 %	0,8 %	1,4 %	0,6 %
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	4,6 %	4,5 %	5,9 %	5,4 %	6,0 %
Årets nedskrivningsprocent	0,0 %	0,0 %	0,8 %	1,0 %	1,9 %
Likviditet					
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån.....	87,7 %	88,4 %	88,0 %	81,7 %	83,6 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR).....	227,6	224,6 %	156,7 %	149,6 %	126,7 %
Koncern					
Kapital					
Kapitalprocent.....	18,1 %	18,4 %	17,2 %	15,2 %	15,2 %
Kernekapitalprocent	16,4 %	16,7 %	15,5 %	14,4 %	15,2 %
Indtjening					
Egenkapitalforrentning før skat	7,7 %	10,8 %	9,1 %	9,0 %	5,7 %
Egenkapitalforrentning efter skat.....	6,2 %	9,0 %	7,3 %	7,1 %	4,4 %
Indtjening pr. omkostningskrone.....	1,33	1,44	1,31	1,29	1,16
Afkastningsgrad.....	0,9 %	1,3 %	1,0 %	1,0 %	0,7 %
Markedsrisiko					
Renterisiko	0,3 %	0,3 %	0,2 %	0,6 %	0,1 %
Valutaposition.....	10,4 %	11,2 %	6,1 %	13,1 %	13,2 %
Valutarisiko.....	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %

2 Hoved- og nøgletal (fortsat)

Kreditrisiko

Udlån i forhold til egenkapital	4,2	4,0	4,1	3,9	3,7
Årets udlånsvækst	14,8 %	10,3 %	15,4 %	14,2 %	-1,4 %
Summen af store eksponeringer*	123,0 %	13,0 %	14,3 %	28,7 %	17,0 %
Andel af tilgodehavender med nedsat rente.....	0,3 %	0,5 %	0,9 %	1,4 %	0,7 %
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	4,7 %	4,6 %	6,0 %	5,5 %	6,3 %
Årets nedskrivningsprocent	0,0 %	-0,1 %	0,8 %	1,0 %	1,8 %

Likviditet

Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån.....	87,8 %	87,7 %	87,4 %	81,1 %	82,4 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	224,8 %	227,1 %	158,0 %	153,5 %	138,9 %

* Ny opgørelsesmetode fra primo 2018 jf. Finanstilsynets vejledning

Noter

3 Risikostyring

Sparekassen Kronjylland er eksponeret mod forskellige risici og anvender risikostyring som en del af de strategiske beslutninger og den daglige drift. Bestyrelsen fastlægger og reviderer løbende politikker, rammer og principper for risikostyringen, og den modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af de tildelte risikorammer.

De væsentligste risici for Sparekassen Kronjylland er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko

Sparekassen påtager sig kun de risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som Sparekassen drives efter, og som Sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til at styre. Værktøjer til identifikation og styring af Sparekassens risici udvikles løbende. Mindst en gang årligt og ved væsentlige ændringer gennemgår bestyrelsen Sparekassens politik og rammer for risikostyring. Risikopolitikken tilpasses løbende til det aktuelle markeds- og risikobillede, og disponeringen heraf sker ud fra et mål om at begrænse risikoen, men også at optimere afkastet.

De fastlagte rammer for risici er rummelige for udøvelse og udvikling af Sparekassen, og samtidig er rammerne sat til et niveau, der værner om Sparekassens stærke soliditet. Den daglige og løbende styring af kredit-, markeds-, likviditets- og operationelle risici foretages af Kredit, Finans og Økonomi.

I den selvstændige risikorapport (Risikorapport 2018) gennemgås risikoområderne, herunder individuelt solvensbehov. Risikorapporten er tilgængelig på Sparekassens hjemmeside under sparkron.dk/regnskab.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for tab på grund af, at udlånskunder eller andre modparter misligholder deres betalingsforpligtelser enten som følge af manglende evne eller vilje, herunder risikoen ved kunder med finansielle problemer,

store eksponeringer, koncentrationsrisici og risikoen på bevilgede ikke-udnyttede eksponeringer.

Sparekassens bestyrelse fastlægger de overordnede rammer for kreditgivning i kreditpolitikken. Det centrale mål med kreditpolitikken er at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, samt at de risici, der bliver taget, er baseret på et dokumenteret og oplyst grundlag. Overordnet set har det daglige arbejde med kreditrisikoen i Sparekassen til hensigt at identificere, måle, styre og forudse kreditrisiciene efter kreditpolitikken og dermed reducere tabene.

Der er udfærdiget en kreditpolitik for alle områder, hvor Sparekassen påtager sig kreditrisiko, med fastlæggelse af niveauet for kreditrisikoen samt beskrivelse af ønskede/ uønskede forretningstyper. Politikken tilpasses løbende udviklingen på forretningsområderne. De styringsværktøjer, der er til rådighed for kunderådgivere og overvågningsfunktioner, sikrer, at Sparekassen ikke påtager sig uønskede risici.

Sparekassens maksimale krediteksponering fordelt på eksponeringstyper er angivet i tabel 2 nedenfor.

Balanceførte poster i mio. kr.	2018	2017
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.067	1.168
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	16.456	14.330
Handelsbeholdning	5.645	4.967
Kapitalandele i associerede virksomheder	243	227
Ikke-balanceførte poster		
Garantier	6.596	5.324
Uudnyttede kreditter	6.642	5.953
I alt	36.649	31.969

Tabel 2. Den maksimale krediteksponering

Væksten i krediteksponeringen i 2018 er en afspejling af åbningen af otte nye afdelinger de seneste fire år samt generel positiv vækst i de eksisterende afdelinger.

Sparekassens primære markedsområde er traditionelt Midt- og Østjylland. Som det fremgår af tabel 3 er 60,8 procent af udlån og garantier ydet til kunder i Region Midtjylland. Desuden er en væsentlig del af de resterende 39,2 procent ydet til kunder i Region Hovedstaden, Region Nordjylland og den nordlige del af Region Syddanmark. Sparekassen har vækst i alle områder, men den største numeriske stigning har været i Region Midtjylland, hvor udlån og garantier er øget med 1.092 millioner kroner i 2018.

Nedskrivningerne i tabel 4 er for 2018 baseret på IFRS 9 nedskrivninger og individuelle nedskrivninger, mens de for

Region	2018		2017	
	Udlån i mio. kr.	Pct.	Udlån i mio. kr.	Pct.
Udland	298	1,3	340	1,7
Region Hovedstaden	3.332	14,5	2.400	12,2
Region Midtjylland	13.992	60,8	12.900	65,6
Region Nordjylland	2.830	12,3	2.186	11,1
Region Sjælland	745	3,2	494	2,5
Region Syddanmark	1.804	7,8	1.334	6,8
Total	23.001	100,0	19.654	100,0

Tabel 3. Fordeling af udlån og garantier på markedsområder

	2018			2017		
	Pct.	Udlån og garantier mio. kr.	Nedskrivninger mio. kr.	Pct.	Udlån og garantier mio. kr.	Nedskrivninger mio. kr.
Offentlige myndigheder	0,0	0	0	0,1	25	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	6,9	1.595	302	8,2	1.613	301
Industri og råstofudvinding	2,6	587	16	2,3	449	9
Energiforsyning	1,1	254	10	1,7	326	4
Bygge og anlæg	5,1	1.181	53	5,0	982	41
Handel	8,5	1.945	59	9,4	1.849	75
Transport, hotel og restaurant	5,2	1.204	28	5,6	1.097	17
Information og kommunikation	0,7	155	6	0,7	136	2
Finansiering og forsikring	2,9	671	23	1,7	326	18
Fast ejendom	11,5	2.645	142	10,7	2.104	137
Øvrige erhverv	10,1	2.321	176	8,3	1.630	128
Erhverv i alt	54,6	12.559	815	53,6	10.512	732
Private	45,4	10.442	313	46,4	9.117	308
I alt	100,0	23.001	1.128	100,0	19.654	1.040

Tabel 4. Fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier efter nedskrivninger/hensættelser.

2017 er baseret på gruppevis nedskrivninger og individuelle nedskrivninger.

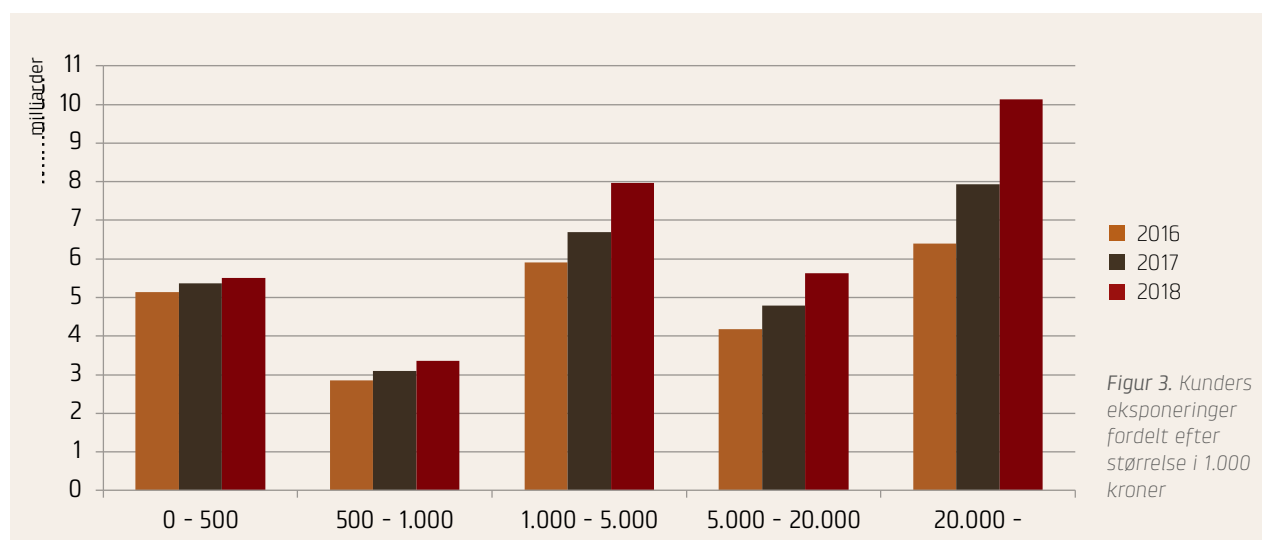
For at sikre en god risikomæssig diversificering har Sparekassen en række interne målsætninger. Sparekassen ønsker således ikke eksponeringer mod enkelte kunder eller brancher i et omfang, der kan svække Sparekassens finansielle styrke væsentligt. Sparekassen ønsker derfor ikke at tiltrække eksponeringer, der er større end 10 procent af kapitalgrundlaget. Som udgangspunkt ønsker Sparekassen, at eksponeringerne enkeltvis kan holdes inden for 2 procent af kapitalgrundlaget. Eksponeringen mod branchen "Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri" må udgøre op til 10 procent, eksponeringen mod "Fast ejendom" op til 20 procent.

Den største koncentration er i branchegrupperne "Fast ejendom" med 11,5 procent og "Øvrige erhverv" med 10,1 procent. I forhold til Finanstilsynets grænse for fast ejendom i Tilsynsdiamanten på 25 procent vurderer Sparekassen, at niveauet er acceptabelt. Da ejendoms-eksponeringen i Tilsynsdiamanten opgøres før nedskrivninger og inkluderer byggeprojekter, opgøres Sparekassens ejendoms-eksponering i Tilsynsdiamanten til 13,4 procent. 76 procent af eksponeringen til dette segment er ydet til

udlejning af ejendomme og derudover primært til almindelige erhvervsvirksomheders investering i ejendomme til egen anvendelse. Landbrugsandelen er fortsat faldende i 2018, da Sparekassen i modsætning til andre brancher ikke har vækst i denne.

Af figur 3 fremgår for 2018 en stigning af eksponeringerne i alle kategorier. Sparekassen har størst volumen i kategorien over 20 millioner kroner, efterfulgt af kategorien mellem 1 og 5 millioner kroner. Udviklingen i engagementer over 20 millioner kroner er en følge af Sparekassens strategi om at øge udlån til erhverv.

Finanstilsynet har fra og med 2018 ændret pejlemærket for store eksponeringer, så det tager udgangspunkt i de 20 største eksponeringer uanset disses størrelse i forhold til kapitalgrundlaget. Derudover skal de store eksponeringer nu måles op mod den egentlige kernekapital, i stedet for det samlede kapitalgrundlag. Til gengæld har Finanstilsynet hævet grænsen fra 125 procent til 175 procent. I 2018 udgjorde Sparekassens 20 største eksponeringer 123 procent af den egentlige kernekapital, mod 116 procent i 2017, og ligger således under Finanstilsynets grænse. På lavere eksponeringsniveauer er der ligeledes en betragtelig spredning, idet 27 procent af samtlige ekspone-

Figur 3. Kunders eksponeringer fordelt efter størrelse i 1.000 kroner

ringer er ydet til kunder med en eksponering på under 1 million kroner, mens 52 procent af samtlige eksponeringer er ydet til kunder med en eksponering på under 5 millioner kroner.

Organisering på kreditområdet

Kreditområdet er bemandet med 27 medarbejdere. Kreditafdelingen ledes af Områdedirektør Kredit og er opdelt i Bevillingsafdelingen, Virksomhedsanalyseafdelingen, Insolvensafdelingen, Boligvurderingsafdelingen samt Kreditopfølgingsafdelingen.

Sparekassens bevillingsproces er centralt styret. De enkelte afdelinger refererer kreditmæssigt via afdelingens kreditansvarlige direkte til en central, afdelingsansvarlig kreditbevilger i Bevillingsafdelingen, som via Områdedirektør Kredit og direktionen refererer til bestyrelsen for så vidt angår de største eksponeringer. Der udføres årligt centrale virksomhedsanalyser og ratings på erhvervs-kunder med et engagement større end 1,5 millioner kroner. De decentrale bevillingsbeføjelser er tilpasset medarbejderens kompetencer og behov. Alle større eksponeringer samt betydende eksponeringer med svage kunder bevilges centralt, ligesom den afdelingsansvarlige kreditbevilger fører kontrol med øvrige eksponeringer/bevillinger. Ved åbning af nye afdelinger er kreditopfølgingsprocedurerne skærpet.

Kreditstyring

Sparekassen følger løbende sine udlånseksponeringer på individuel basis. For erhvervs-kunders vedkommende, blandt andet via den årlige revurdering på baggrund af kundens årlige regnskabsaflægning og for private kunder en periodisk økonomigennemgang. Alle eksponeringer mod erhvervs-kunder skal desuden rebevilles mindst hvert tredje år, og de største eller dårligst ratede kunder rebevilles årligt.

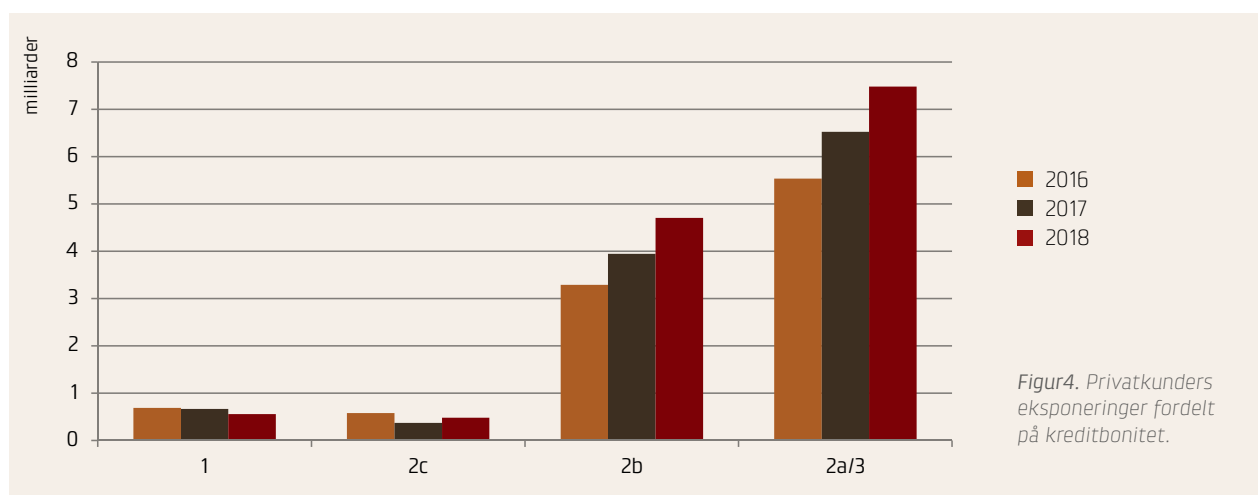
Alle stående eksponeringer mod private kunder større end 0,25 millioner kroner rebevilles senest hvert femte år. De største og/eller mest risikofyldte erhvervs-kunder følges desuden både decentralt og centralt kvartalsvist via budgetopfølgning og lignende.

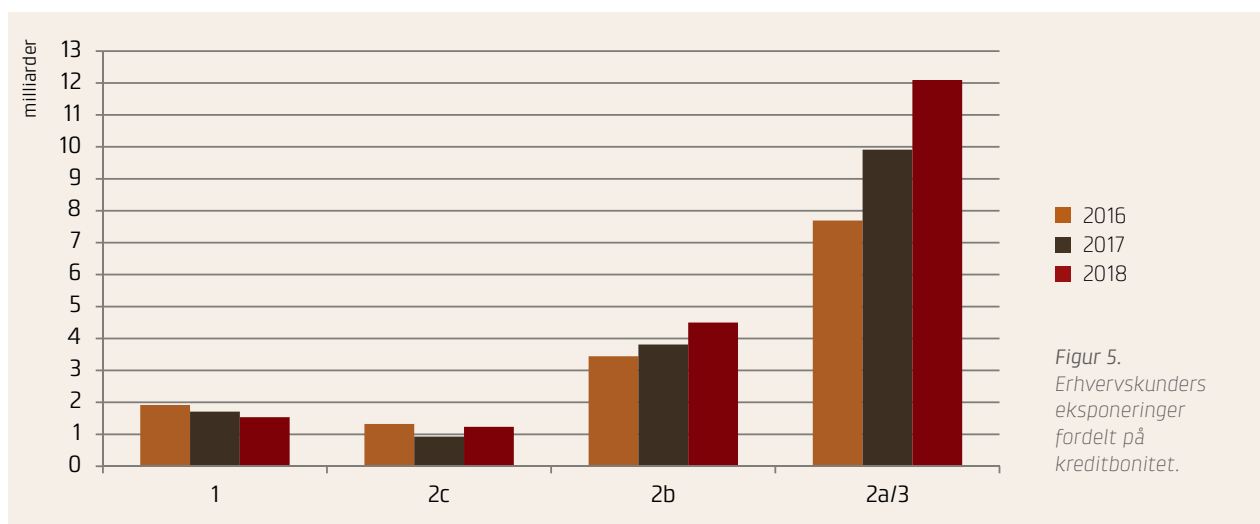
Desuden følges kundernes bonitetsudvikling som følge af overtræk, ændring i ratingklasse, indberetning til RKI med videre.

Kreditbonitet

Udover at rate erhvervs-kunderne, opdeler Sparekassen desuden krediteksponeringerne i de kreditboniteter (3, 2a, 2b, 2c og 1), der er defineret af Finanstilsynet.

Af figur 4 og figur 5 fremgår Sparekassens eksponeringer med henholdsvis privatkunder og erhvervs-kunder, fordelt på kreditbonitet.

Kreditgivning er i betydelig grad rettet mod gode og sunde eksponeringer, 60 procent af alle eksponeringer er således i bonitetskategorierne 2a/3 i 2018 mod 59 procent i 2017. 57 procent for privatkunder og 62 procent for erhvervskunder er rettet mod 2a/3 mod henholdsvis 57 procent og 61 procent i 2017.

Kreditkvalitet

Sparekassens krediteksponeringer inddeles også i kategorierne non-performing lån (NPL) eller performing lån. Stadiet 3 eksponeringer og eksponeringer med mere end 90 dages restance klassificeres som non-performing. Hertil kommer eksponeringer, hvor Sparekassen vurderer det usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelse, uden at der realiseres sikkerhed.

Herudover laves også en opgørelse over lån med kreditlempelser. En kreditlempelse defineres som en ændring af lånevilkårene, som gives til en låntager grundet dennes økonomiske problemer. Opgørelsen inkluderer også refinansierede lånekontrakter til låntagere i økonomiske problemer.

Foruden udlån indgår i opgørelserne af NPL og kreditlempelser også garantidebitorer, påløbne ubetalte renter, samt

udnyttede kredittilsagn, hvor betingelserne for tabsgivende kontrakter er til stede.

Tabel 5 og 6 viser Sparekassens beholdning af NPL og udlån med kreditlempelser. I 2018 udgjorde non-performing lån 4,6 procent, mod 6,6 procent i 2017.

Sparekassen havde i 2018 udlån med kreditlempelser for i alt 629 millioner kroner, primært fordelt på landbrug og øvrige erhverv, med henholdsvis 249 millioner kroner og

Koncern	2018	2017
Performing	22.618	18.740
Nedskrivninger og hensættelser på performing eksponeringer	233	436
NPL	2.004	1.955
Nedskrivninger og hensættelser på NPL	873	593
Udlån og garantier i alt	24.622	20.695

Tabel 5. NPL, 2018, millioner kroner.

Koncern	2018	2017
Performing	36	52
Nedskrivninger og hensættelser på performing eksponeringer	1	11
NPL	593	467
Nedskrivninger og hensættelser på NPL	304	271
Udlån og garantier i alt	629	519

Tabel 6. Udlån med kreditlempelser, 2018, millioner kroner.

116 millioner kroner. I 2017 var det totale udlån med kreditlempelser på 519 millioner kroner, hvor landbrug og øvrige erhverv udgjorde henholdsvis 244 millioner kroner og 66 millioner kroner.

Nedskrivninger

Pr. 1. januar 2018 trådte IFRS 9 nedskrivningerne i kraft. Nedskrivninger og hensættelser blev tidligere foretaget, når der var indtruffet objektive indikationer på værdiforringelse. Som følge af ændringerne foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Se nærmere beskrivelse under Note 33 Regnskabspraksis.

Sparekassen har defineret en række risikohændelser og eksponeringskarakteristika, som indikerer, hvornår der er tale om en svag eksponering. På baggrund heraf, samt kundens eksponering i øvrigt, overvåger kunderådgiveren løbende og individuelt alle sine kunder for at identificere, hvilke kunder der har indikationer på kreditforringelse (OIK). Kunderådgiveren, afdelingens kreditansvarlige og afdelingsdirektøren støttes desuden af centralt initierede værktøjer og information samt ved sparring med Kreditafdelingen. Fordelingen af Sparekassens nedskrivninger på de enkelte OIK-begivenheder fremgår af tabel 7. Nedskrivninger defineres som nedskrivninger og hensættelser.

Sparekassens samlede nedskrivninger er på 1.128 millioner kroner, som svarer til en akkumuleret nedskrivningspro-

	2018	2017
Betydelige økonomiske vanskeligheder	878	905
Kontraktbrud	21	27
Lempelser i lånevilkår	11	18
Sandsynlig konkurs	23	25
I alt	933	973

Tabel 7. Individuelle nedskrivninger og hensættelser fordelt på OIK-begivenheder, millioner kroner.

	2018	2017
Offentlige myndigheder	0	0
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri	-15	-1
Industri og råstofudvinding	-5	-3
Energiforsyning	-0	0
Bygge og anlæg	-8	-7
Handel	19	-13
Transport, hotel og restaurant	-9	-4
Information og kommunikation	-3	0
Finansiering og forsikring	-10	5
Fast ejendom	4	49
Øvrige erhverv	-43	-13
Erhverv i alt	-70	13
Private	62	35
Kreditinstitutter	1	0
I alt	-7	48

Tabel 8. Årlige nedskrivninger og hensættelser fordelt på brancher, millioner kroner

cent på 4,7 procent, hvilket er et fald på 0,4 procentpoint siden 2017. I branchen Fast ejendom er der nedskrivninger for 142 millioner kroner, hvilket svarer til 5,1 procent af eksponeringerne mod denne branche, mens nedskrivningerne for landbrug udgør 302 millioner kroner svarende til 15,9 procent af eksponeringerne.

Som det fremgår af tabel 8, er årets nedskrivninger en udgift på 7 millioner kroner mod en indtægt på 48 millioner kroner i 2017. Sparekassens eksponering mod kunder med nedskrivninger er på 1.937 millioner kroner svarende til 8,4 procent af alle kundeeksponeringer. Sparekassen har nedskrevet 58 procent af udlån og garantier for kunder med nedskrivninger, idet eksponeringerne er modregnet betalingsstrømme som følge af forventet realisation af sikkerheder samt en begrænset betalingsevne i henhold til individuelle handlingsplaner/kreditstrategier. Rentenustillede udlån og garantier er i 2018 på 66 millioner kroner mod 97 millioner kroner i 2017.

Coverage ratio

Coverage ratio angiver andelen som nedskrives af den nedskrevne eksponering mod kundegruppen. Tabel 9 viser, at ratioen er faldet indenfor de seneste 3 år med baggrund i en højere forventning til cash-flowet fra primært sikkerhederne og sekundært servicering af eksponeringerne samt nedenstående afskrivningspolitik.

	2018	2017	2016
Engagement	1.937	1.944	2.488
Nedskrivninger	875	963	1.195
Coverage Ratio i procent	45	50	48

Tabel 9, millioner kroner.

Afskrivninger

Eksponeringer, der overdrages til Insolvensafdelingen, afskrives for den del, som Sparekassen vurderer ikke er

dækket af realiserbar sikkerhed. Generelt foretages afskrivninger, når engagementet, eller en væsentlig del heraf, må anses for tabt. I tilfælde af konkurs foretages afskrivninger, når boet afsluttes og/eller dividender er modtaget, uanset efterfølgende eventuel betalingsevne. I større og længevarende konkurssager afskrives løbende a conto forinden konkursens afslutning. Behovet for afskrivning vurderes løbende af Sparekassen. Ved indgåelse af akkordordninger på ikke-afskrevne engagementer afskrives hele engagementet som udgangspunkt.

Udlodning fra gældssaneringer og betalinger fra akkordordninger administreres af Insolvensafdelingen og indgår på konto for tidligere afskrevne fordringer. Dette beløb androg i 2018 13 millioner kroner mod 12 millioner kroner i 2017.

Landbrug

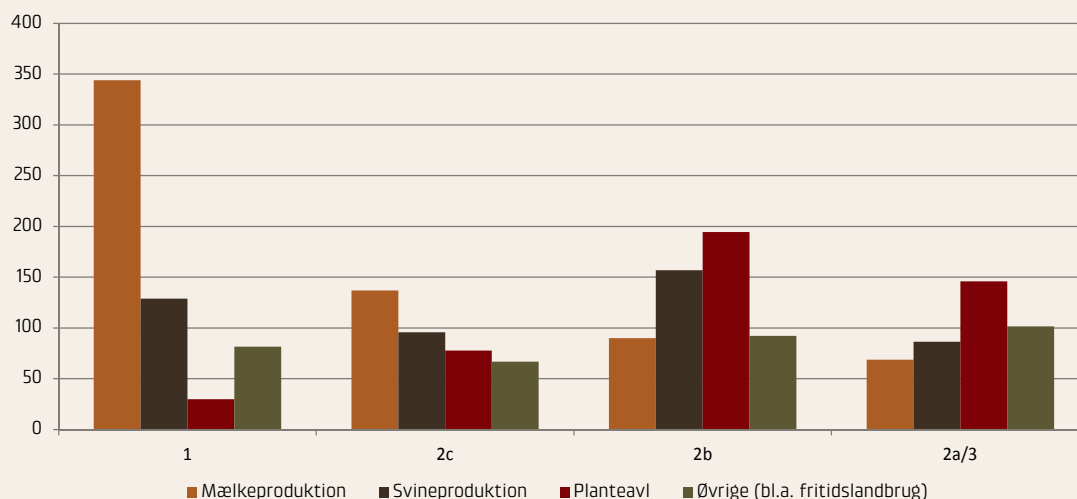
Sparekassen ser det som en naturlig opgave at finansiere landbruget og deltage i udviklingen heraf. Sparekassens mål er, at eksponeringen mod landbrug forbliver på et uændret niveau. I den løbende styring af eksponeringerne tilstræber Sparekassen at bidrage til en udvikling, der samtidig reducerer eller fastholder Sparekassens risiko i erhvervet.

Sommerens tørke har resulteret i reducerede høstudbytter, lave svinepriser, mangel på grovfoder for såvel mælkesom svineproducenter og stigende kornpriser. Som følge heraf er der afsat et ledelsesmæssigt skøn på 33,4 millioner kroner.

Af figur 6 fremgår de aktuelle udfordringer i dansk landbrug, herunder særligt mælkeproduktion, som udgør en stor andel af engagementerne i kreditbonitetskategori 1.

Samlet set vurderer Sparekassen, at eksponeringerne er forholdsvis solide under de nuværende omstændigheder. 21 procent af eksponeringerne er rettet mod landbrugs-kunder klassificeret som 2a/3 og præget af en tilfredsstillende spredning på landbrugets produktionsgrene.

Nedskrivningerne på landbrug steg i 2018 med 1 millioner kroner fra 301 millioner kroner til 302 millioner kroner. Nedskrivningsandelen steg ligeledes fra 15,7 procent til

Figur 6. Udlån til landbrug fordelt på kreditboniteter og produktionsgrene, millioner kroner.

	Udlån og garantier	Nedskrivning	% af udlån og garantier	% af udlån og garantier i alt	Nedskrivning i % af udlån og garantier
Mælkeproduktion	464	175	29	2	38
Svineproduktion	409	58	26	2	14
Planteavl	425	23	27	2	5
Øvrige (bl.a. fritidslandbrug)	297	45	18	1	15
I alt	1.595	302	100	7	19

Tabel 10. Udlån og garantier til landbrug fordelt på produktionsgrene, millioner kroner

15,9 procent. Udviklingen er påvirket af tabsafskrivninger, hvoraf landbrug udgør en væsentlig andel af Sparekassens samlede tabsafskrivninger på 79 millioner kroner i 2018. I Sparekassens nedskrivningsberegninger er som udgangspunkt anvendt Finanstilsynets vejledninger vedrørende jordpriser, realisationsomkostninger med videre.

Finansielle modparter

Når Sparekassen foretager handel på de finansielle markeder, opstår der eksponeringer mod finansielle modparter, og Sparekassen har dermed en kreditrisiko.

Sparekassen bevilger lines mod finansielle modparter ud fra de kreditmæssige kriterier, som er fastsat i kreditpoli-

tikken, såsom modpartens risikoprofil, rating, størrelse og økonomiske forhold. Der er kontinuerlig overvågning og opfølgning på disse lines.

Kreditrisikoen mod finansielle modparter består primært af tilgodehavender ved centralbanker og kreditinstitutter, samt Sparekassens obligationsbeholdning på 5.645 millioner kroner. Sparekassen vurderer, at eksponeringer mod centralbanker og kreditinstitutter har en lav risiko.

Den største del af obligationsbeholdningen består af AAA-ratede danske realkreditobligationer og har dermed en lav risiko. Fordelingen fremgår af figur 7. Desuden har Sparekassen en mindre beholdning af erhvervsobligationer, hvor Sparekassen vurderer, at forholdet mellem afkast og risiko er acceptabelt.

Sparekassen har et samarbejde med en række mindre pengeinstitutter, som benytter Sparekassens infrastruktur på forskellige områder. Der er typisk tale om handel og

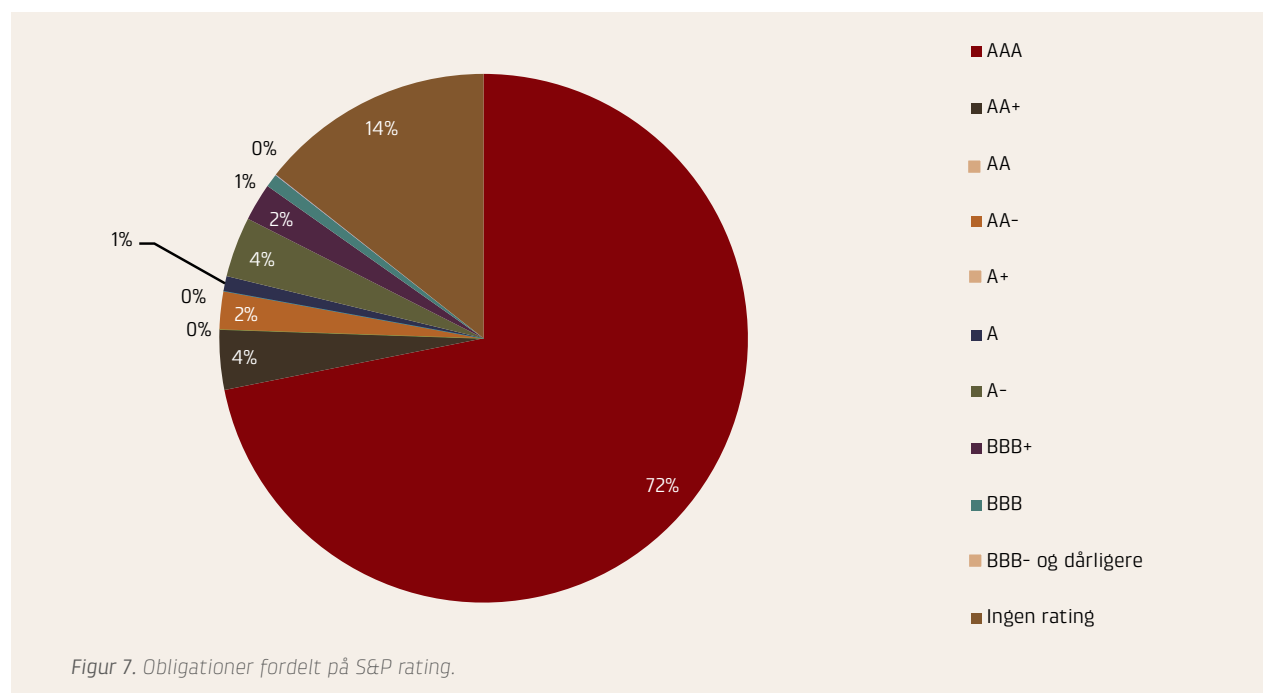
afvikling af kunders værdipapirhandel og kunders overførsel af penge i udlandet. Derudover er der flere pengeinstitutter, som får hjælp til den daglige sektorclearing og til deres kunders afdækning af finansielle risici. Disse aktiviteter ligger blandt andet til grund for obligationsbeholdningens størrelse.

Udlånsvækst

Sparekassen tilstræber en kontinuerlig, organisk udlånsvækst, som ikke overstiger grænseværdien i Finanstilsynets Tilsynsdiamant og er tilpasset udsigterne for dansk økonomi. Sparekassens udlånsvækst har i 2018 været positiv med 15 procent, fordelt både på eksisterende og nye afdelinger. Sparekassen overskrider således ikke Tilsynsdiamantens grænseværdi på 20 procent.

Leasing

Inden for koncernen udbydes leasing gennem Krone Kapital. Tabel 11 viser fordelingen af leasingkontrakter på henholdsvis operationel og finansiell leasing.

Koncern	2018	2017
Finansielle leasing kontrakter	1.189.601	842.235
Operationelle leasing kontrakter	101.533	60.305

Tabel 11. Leasingkontrakter, 1.000 kr.

De finansielle leasingkontrakter beløber sig til 1.190 millioner kroner i 2018 mod 842 millioner kroner i 2017. Operationel leasing er på 102 millioner kroner i 2018, mod 60 millioner kroner i 2017. Væksten i leasingkontrakter kommer både fra Sparekassens kunder og Krone Kapitals egne kontrakter.

Sikkerheder

Kreditgivning skal, selvom den tager udgangspunkt i kundens aktivitet samt evne og vilje til tilbagebetaling, som hovedregel ske mod sikkerhedsstillelse, så Sparekassen har den bedst opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning. Sikkerhedsværdien udmåles forsigtigt og baserer sig på en situation, hvor ejeren er udsat for økonomisk nedbrud, og de pantsatte effekter skal afhændes til dagsværdi indenfor 6 måneder. De forventede omkostninger ved overtagelse og realisation er fratrukket sikkerhedsværdien. Sikkerheder fordelt på private, landbrug og øvrige erhverv fremgår af tabel 12.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er defineret som risikoen for, at markedsværdien af aktiver og passiver ændrer sig som følge af

ændringer i kurser og priser på de finansielle markeder. Eksponeringen mod markedsrisiko i Sparekassen vedrører disponeringer inden for ind- og udlån, værdipapirbeholdning, valuta, mellemværende med andre pengeinstitutter samt afledte finansielle instrumenter. Sparekassens grundlæggende politik er, at Sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på Sparekassens selvstændighed.

Markedsrisiko kan inddeles i forskellige markedsrisikotyper, og Sparekassen er primært eksponeret over for følgende risikotyper:

- Renterisiko
- Kreditspændrisiko
- Valutarisiko
- Aktierisiko

Det er Sparekassens bestyrelse, der fastsætter og bevilger rammerne for markedsrisikoen til direktionen. Direktionen videregiver dernæst rammer til de operative afdelinger i Sparekassen, som har indflydelse på eksponeringen over for markedsrisiko.

Overvågningen af markedsrisikoen sker i Sparekassens Middle Office, som gennem sin funktionsadskillelse fra afdelinger med positionstagningsbemyndigelse er en uafhængig enhed. Middle Office overvåger på daglig basis de afdelinger, som er blevet bemyndiget rammer, og eventuelle overskridelser rapporteres efter fastlagte procedurer. Derudover rapporteres der løbende til direktionen og bestyrelsen om udviklingen i de enkelte risikoområder, og om hvorvidt de fastlagte rammer bliver overholdt.

	Private	Landbrug mm.	Øvrige erhverv	I alt	2017 i alt
Total nominel værdi	8.701	2.456	12.066	23.223	20.449
Total anvendt sikkerhed	4.461	1.099	5.855	11.415	9.721
Total overskydende sikkerhed	654	43	319	1.016	941

Tabel 12. Sikkerheder fordelt på private, landbrug og øvrige erhverv, millioner kroner

Renterisiko

Renterisiko er risiko for tab på fastforrentede aktiver og passiver som følge af ændringer i renterne på de finansielle markeder.

Obligationsbeholdningen består hovedsageligt af korte danske realkreditobligationer, suppleret med seniorgæld og gældsudstedelse i primært udvalgte danske banker samt en mindre beholdning af virksomhedsobligationer. Renterisikoen er afdækket med finansielle instrumenter, og den er derfor tæt på nul.

Renterisikoen udgør ultimo 2018 i alt -9,3 millioner kroner, og den primære eksponering er i valutaerne DKK og EUR. I 2017 var renterisikoen -8,8 millioner kroner og ligeledes primært fordelt på DKK og EUR.

Sparekassens samlede renterisiko fordelt på valuta fremgår af note 30. Renterisikoen opgøres som tabet, der vil være ved en stigning i renteniveauet på plus ét procentpoint i alle valutaer. Positive beløb er udtryk for gevinst, mens negative beløb er udtryk for tab. Ved fald i renteniveauet vil den omvendte sammenhæng gøre sig gældende, så negative beløb er udtryk for gevinst, og positive beløb er udtryk for tab.

Kreditspændrisiko

En udvidelse af kreditspændet er den væsentligste risiko for Sparekassens egenbeholdning. Det kan ske, hvis der kommer en lavere tillid til realkreditobligationer sammenlignet med risikofrie renter, da det vil øge afkastkravet til og presse kurserne på realkreditobligationer. Sparekassen tager et tillæg i solvensbehovet herfor baseret på et simpelt scenarie. Der henvises til Risikorapporten 2018.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tab som følge af ændringer i valutakurserne på de finansielle markeder. Tabel 13 viser de tab, som Sparekassen vil få i de enkelte valutaer, såfremt valutakurserne udvikler sig negativt med 5 procent. Som det fremgår af tabel 13, er Sparekassens samlede valutarisiko ultimo 2018 på 16,7 millioner kroner. Af den samlede valutarisiko stammer 85 procent fra eksponering over for euro. En ændring på 5 procent i eurovalutakursen anser Sparekassen for mindre sandsynligt på grund af den danske fastkurspolitik.

	Koncern	
	2018	2017
EUR	14.203	13.905
NOK	492	745
GBP	422	253
USD	336	400
AUD	275	162
HKD	134	201
ILS	105	76
CAD	101	83
Øvrige	636	1.391
I alt	16.703	17.218

Tabel 13. Valutarisiko fordelt på valutaer, 1.000 kroner.

Aktierisiko

Aktierisiko er risiko for tab som følge af ændringer i aktiekurserne på de finansielle markeder. Tabel 14 og 15 viser Sparekassens aktiebeholdning ultimo 2018. Der skelnes mellem aktier, der er i handelsbeholdningen, og aktier, der er uden for handelsbeholdningen. Opdelingen afhænger af, om aktierne er købt med handel for øje eller ikke.

Sparekassen ønsker generelt en lav aktierisiko. Placeringen i børsnoterede aktier i handelsbeholdningen må højst udgøre 5 procent af kernekapitalen, unoterede aktier må højst udgøre 3 procent af kernekapitalen, og obligationsbaserede investeringsforeninger må udgøre op til 5 procent af kernekapitalen.

Under strategiske samarbejdspartnere indgår selskaber, som Sparekassen har indgået et samarbejde med inden for områder som realkredit, investering, forsikring, betalingsformidling osv. Heraf er de største DLR Kredit A/S,

	Koncern	
	2018	2017
Børsnoterede	76.313	53.508
Unoterede	23.681	17.280
Obligationsbaserede investeringsforeninger	58.566	113.101
Aktier i handelsbeholdningen i alt	158.559	183.890

Tabel 14. Aktier i handelsbeholdningen, 1.000 kroner.

	Koncern	
	2018	2017
Strategiske samarbejdspartnere	765.645	743.220
Associerede selskaber	241.832	226.830
Aktier uden for handelsbeholdningen i alt	1.007.477	970.050

Tabel 15. Aktier uden for handelsbeholdningen, 1.000 kroner.

Sparinvest Holdings SE og SDC Holding A/S, der er opgjort til dagsværdi, samt P.R.A.S., der er opgjort med udgangspunkt i indre værdi. Aktierne kan betragtes som investeringer, der er med til at underbygge Sparekassens forretningsgrundlag. I flere af selskaberne under strategiske samarbejdspartnere bliver aktierne omfordelt ud fra, hvor stort et forretningsomfang Sparekassen har med det pågældende selskab.

Fordelingen af Sparekassens aktiebeholdning i dagsværdihierarkiet fremgår af tabel 16. Aktier i niveau 2 og 3 er primært unoterede aktier i sektorejede selskaber.

Aktier værdiansættes efter følgende principper:

Niveau 1: Noterede priser fra en anerkendt børs.

Niveau 2: Aktionæroverenskomster samt gennemførte handler i forbindelse med omfordeling af aktier i selskaberne.

	Koncern	
	2018	2017
Noterede priser (niveau 1)	134.888	53.670
Observerbare priser (niveau 2)	679.126	769.773
Ikke observerbare priser (niveau 3)	352.023	330.497

Tabel 16. Fordelingen af Sparekassens aktiebeholdning i dagsværdihierarkiet, 1.000 kroner.

Niveau 3: Ikke observerbare input, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber. Aktierne er værdiansat i henhold til Lokale Pengeinstitutters anbefalede kurser.

Målingen af aktier i niveau 3 er forbundet med nogen usikkerhed. En ændring på 10 procent af den opgjorte markedsværdi på aktier i niveau 3 vil påvirke resultatet før skat med 35 millioner kroner.

For aktier værdiansat i niveau 3 er der indregnet 23,2 millioner kroner i urealiseret kursregulering i resultatopgørelsen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for, at Sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under Sparekassens likviditetsberedskab.

Målsætningen er, at Sparekassens likviditet til enhver tid skal være forsvarlig i forhold til at opfylde betalingsforpligtelser, at opretholde forretningsmodellen samt minimere omkostningerne ved likviditetsfremskaffelse.

Sparekassen følger en finansieringsstruktur baseret på et forsigtighedsprincip og vil derfor primært finansiere sig via egenkapital og indlånsoverskud. Den heraf overskydende likviditet skal som hovedregel være placeret i likvide papirer.

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Sparekassens LCR fremgår af tabel 17 og er ultimo 2018 på 225 procent. Det vil sige, at Sparekassen overholder

	Koncern	
	2018	2017
Likvide højkvalitetsaktiver	4.726	4.351
Udbetalinger under stress	4.023	3.173
Indbetalinger under stress	1.921	1.257
LCR i procent	225	227

Tabel 17. Beregning af LCR, millioner kroner.

lovkravet på 100 procent. Sparekassens interne mål er på 120 procent.

Likviditetspejlemærke

Finanstilsynet har fra og med medio 2018 ændret pejlemærket for likviditet, så det tager udgangspunkt i LCR fremfor § 152. Likviditetspejlemærket angiver Sparekassens evne til at klare tre måneders likviditetsstress. Likviditetspejlemærket skal sikre, at Sparekassen er opmærksom på potentielle, fremtidige udfordringer med overholdelse af LCR. Sparekassens likviditetspejlemærke er ultimo 2018 på 235 procent og ligger således over Finanstilsynets grænse på 100 procent. Sparekassens interne mål er på 120 procent.

§ 152

Sparekassens bestyrelse har fastlagt en minimumslikviditetsoverdækning på 75 procent i forhold til § 152. Overdækningen skal disponeres med forsigtighed. Det betyder, at Sparekassen skal sikre en placering af overskudslikviditet under hensyntagen til indtjening samt markeds- og kreditrisiko. Sparekassen har ultimo 2018 en likviditetsoverdækning på 132 procent i forhold til det tidligere krav for § 152, hvilket er et lille fald i forhold til overdækningen på 146 procent i 2017. Dermed overholdes både det tidligere lovkrav på 50 procent og Sparekassens interne overdækningskrav på 75 procent.

Operational risiko

Operational risiko defineres som risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af

uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder inklusive restlige risici.

Politikker for operationelle tab

Det er Sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Sparekassen har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet flere politikker og dertilhørende instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder. En central del heraf er sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til it og personale, ligesom den stiller en række minimumskrav til håndtering af følsomme oplysninger. Sparekassen har ligeledes en risikostyringspolitik på hvidvaskområdet, der identificerer og vurderer risikoen for hvidvask med henblik på effektiv forebyggelse, begrænsning og styring af risici for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Sparekassen har et system til registrering af operationelle hændelser, som anvendes af alle medarbejdere. De registrerede hændelser analyseres og bearbejdes i Sparekassens Middle Office, der står for rapportering på baggrund af registreringerne.

Herudover er der udarbejdet beredskabsplaner for it. De skal begrænse tab i tilfælde af manglende it-faciliteter eller anden lignende kritesituation. Sparekassens bestyrelse har godkendt disse beredskabsplaner for Sparekassens it-sikkerhed, der testes minimum to gange årligt. Sparekassen ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå.

Sparekassens samarbejde med it-leverandøren SDC er grundigt indarbejdet i organisationen, og mange af Sparekassens rutiner er automatiserede. Sparekassen vurderer, at afhængigheden af nøglepersoner ikke er af betydning.

Organisation

Der er udarbejdet skriftlige arbejdsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner, og

Sparekassen har en lav personaleomsætning. Der er ingen individuelle, performancebaserede kompensations-systemer – hverken til direktion, ledende og/eller udvalgte medarbejdere.

Alt markedsføringsmateriale bliver styret af Kommunikation & Markedsføring, og produkter og tjenesteydelser er fuldt implementeret i Sparekassen.

Gearing

Gearingsgraden afspejler Sparekassens eksponering i forhold til kernekapitalen og beregnes som kernekapital sat i forhold til Sparekassens uvægtede eksponeringer. Sparekassen har fastsat et internt krav til gearingsgraden på minimum 6 procent og et triggerniveau, hvor overvågningen øges, på 10 procent.

Sparkedens gearing ultimo 2018 er på 11,3 procent mod 11,5 procent i 2017.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2018	2017	2018	2017	
4 Renteindtægter					
Kreditinstitutter og centralbanker.....	5.840	4.742	6.309	5.464	
Udlån og andre tilgodehavender.....	637.421	644.339	646.351	649.958	
Obligationer.....	27.033	29.581	27.037	29.585	
Afledte finansielle instrumenter i alt.....	-8.293	-6.215	-8.293	-6.215	
Heraf valutakontrakter.....	-4.481	-3.347	-4.481	-3.347	
Heraf rentekontrakter.....	-3.634	-2.382	-3.634	-2.382	
Heraf aktiekontrakter.....	-178	-486	-178	-486	
Øvrige renteindtægter.....	148	0	1.076	589	
Renteindtægter i alt.....	662.149	672.447	672.480	679.381	
5 Renteudgifter					
Kreditinstitutter og centralbanker.....	-1.989	-2.339	-2.396	-2.437	
Indlån og anden gæld.....	-23.295	-36.777	-23.173	-36.509	
Efterstillede kapitalindskud.....	-16.112	-16.174	-16.112	-16.174	
Øvrige renteudgifter.....	-719	0	-860	-325	
Renteudgifter i alt.....	-42.115	-55.290	-42.541	-55.445	
6 Gebyrer og provisionsindtægter					
Værdipapirhandel og depoter.....	88.544	95.662	88.544	95.662	
Betalingsformidling.....	56.139	50.742	56.139	50.742	
Lånesagsgebyrer.....	15.508	13.578	21.467	17.648	
Garantiprovision.....	18.400	16.193	20.197	18.669	
Øvrige gebyrer og provisioner.....	235.292	215.761	235.292	215.761	
Gebyrer og provisionsindtægter i alt.....	413.883	391.936	421.639	398.482	
7 Kursreguleringer					
Obligationer.....	-12.143	12.223	-12.146	12.223	
Aktier m.v.	69.194	74.608	69.194	74.608	
Investerings ejendomme.....	-512	-995	2.918	-2.502	
Valuta.....	39.745	-13	39.741	-40	
Valuta-, rente-, aktiekontrakter samt afledte finansielle instrumenter.....	-20.222	29.732	-20.155	29.747	
Aktiver i puljeordninger.....	-38.415	7.592	-38.415	7.592	
Indlån i puljeordninger.....	38.415	-7.592	38.415	-7.592	
Øvrige aktiver.....	31	0	31	0	
Kursreguleringer i alt.....	76.093	115.555	79.583	114.036	

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
8 Udgifter til personale og administration				
Personaleudgifter.....	-504.247	-500.113	-513.976	-509.075
Administrationsudgifter.....	-312.946	-308.183	-306.326	-300.075
Udgifter til personale og administration i alt.....	-817.193	-808.296	-820.302	-809.150
Personaleudgifter				
Lønninger.....	-400.424	-398.824	-408.743	-406.526
Pensioner.....	-46.062	-44.238	-47.192	-45.234
Udgifter til social sikring.....	-57.761	-57.051	-58.041	-57.315
Personaleudgifter i alt.....	-504.247	-500.113	-513.976	-509.075
Heraf udgør vederlag til bestyrelse, direktionen og øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil:				
Bestyrelsen				
Peter H. Christensen.....	-370	-200	-370	-200
Anne Lind Glerup.....	-309	-240	-309	-240
Anders Buhl-Christensen.....	-183	-160	-183	-160
Jens Frovin Stampe Dahl.....	-183	-160	-183	-160
Jan Dahl Jensen.....	-183	-120	-183	-120
Leif F. Larsen.....	-142	0	-142	0
Hans-Jørgen Olsen.....	-183	-160	-183	-160
Ole Møller Sørensen.....	-183	-160	-183	-160
Jakob Thorgaard.....	-183	-160	-183	-160
Per Munkholm Poulsen.....	-88	-310	-88	-310
Jørgen B. Nielsen.....	0	-90	0	-90
Vederlag i alt.....	-2.007	-1.760	-2.007	-1.760
Bestyrelsen modtager ikke variabelt vederlag.				
Direktion, Klaus Skjødt				
Gage*.....	-4.480	-4.505	-4.480	-4.505
Pension.....	-512	-359	-512	-359
Variabelt vederlag.....	0	0	0	0
Vederlag i alt.....	-4.992	-4.864	-4.992	-4.864

* Direktionen har firmabil og beskatningsgrundlaget har udgjort 158.000 kroner i 2018 og 122.000 kroner i 2017.

Direktionen er kontraktansat. Direktionens ansættelsesforhold, herunder fratrædelsesvikår, vurderes at følge almindelig praksis på området og evalueres løbende. Direktionen er som øvrige medarbejdere omfattet af bidragsbaserede pensionsordninger.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2018	2017	2018	2017	
8 Udgifter til personale og administration (fortsat)					
Øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil					
Antal	21	22	21	22	
Fast vederlag.....	-20.066	-20.779	-20.066	-20.779	
Variabelt vederlag	0	0	0	0	
Vederlag i alt.....	-20.066	-20.779	-20.066	-20.779	
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere.....	711	713	725	725	

Der er ikke etableret incitamentsprogrammer for hverken bestyrelse, direktion eller øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil.

Der er ikke i 2017 og 2018 udbetalt væsentlige nyansættelsesgodtgørelser samt fratrædelsesgodtgørelser, der ikke kan udledes af lov eller overenskomst.

Fratrædelsesordninger er ikke af en sådan karakter, at oplysninger herom er væsentlige for en vurdering af Sparekassens forpligtelser.

9 Revisionshonorar

Lovpligtig revision af årsregnskabet.....	-903	-666	-1.121	-977
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-52	-37	-52	-37
Skatterådgivning	-230	-27	-234	-33
Andre ydelser	-482	-216	-581	-272
Revisionshonorar i alt.....	-1.667	-946	-1.988	-1.319

Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed vedrører lovpligtige erklæringer overfor offentlige myndigheder. Honorar for skatterådgivning vedrører rådgivning for diverse moms og skattemæssige forhold. Honorar for andre ydelser vedrører afgivelse af comfort letter i forbindelse med Sparekassens hjemtagelse af ansvarlig lånekapital, verifikation af løbende indregning af overskud i den egentlige kernekapital og assistance i forbindelse med operationel revision.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
10 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter				
Afstemning af nedskrivninger til resultatopgørelsen				
Nedskrivninger i året.....	-425.951	-244.243	-432.953	-248.262
Tilbageførsel af nedskrivninger i året.....	377.901	234.776	378.499	237.313
Endelig tabt ikke tidligere individuelt nedskrevet.....	-3.608	-3.671	-3.718	-5.423
Indgået på tidligere afskrevne fordringer.....	12.881	12.190	15.397	12.842
Rente af nedskrivninger.....	36.055	44.091	36.055	44.091
Årets resultatpåvirkning af nedskrivninger i alt.....	-2.722	43.143	-6.720	40.561
Individuelle nedskrivninger og hensættelser				
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo primo.....	884.289	1.051.352	893.927	1.061.555
Andre bevægelser.....	79.200	0	79.200	0
Ændret regnskabspraksis.....	-963.489	0	-973.127	0
Årets nedskrivninger.....	0	220.130	0	224.149
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår.....	0	-222.250	0	-226.007
Endelig tabt tidligere individuelt nedskrevet.....	0	-164.943	0	-165.770
Individuelle nedskrivninger og hensættelser ultimo.....	0	884.289	0	893.927
Gruppevise nedskrivninger				
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender primo.....	67.336	55.749	67.336	55.749
Ændret regnskabspraksis.....	-67.336	0	-67.336	0
Nedskrivning henholdsvis værdiregulering i årets løb.....	0	24.113	0	24.113
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår.....	0	-12.526	0	-12.526
Gruppevise nedskrivninger ultimo.....	0	67.336	0	67.336

Noter

	STADIE 1	STADIE 2	STADIE 3	I ALT	1.000 kr.
10 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)					
Moderselskab					
Nedskrivningssaldo på udlån fordelt på stadier					
Primo	0	0	0	0	
Ændret regnskabspraksis.....	61.866	109.927	924.877	1.096.670	
Nye nedskrivninger.....	21.580	26.092	47.485	95.157	
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år	-9.662	-21.943	-56.459	-88.064	
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-14.378	14.378	0	0	
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-1.993	0	1.993	0	
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	30.501	-30.501	0	0	
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-5.794	5.794	0	
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	4.818	0	-4.818	0	
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	7.784	-7.784	0	
Ændring PD/LGD.....	-33.583	11.935	56.083	34.435	
Endelig tabt.....	0	0	-78.902	-78.902	
Ultimo.....	59.149	111.878	888.269	1.059.296	
Heraf kreditforringet ved første indregning	108	949	124.698	125.755	
Hensættelsessaldo på garantier					
Primo	0	0	0	0	
Ændret regnskabspraksis.....	7.211	6.898	38.608	52.717	
Nye nedskrivninger.....	3.500	7.915	6.149	17.564	
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år	-5.387	-3.224	-11.148	-19.759	
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-260	260	0	0	
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-113	0	113	0	
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	1.205	-1.205	0	0	
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-396	396	0	
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	1.003	0	-1.003	0	
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	1.793	-1.793	0	
Ændring PD/LGD.....	-2.204	5.139	5.786	8.721	
Ultimo.....	4.955	17.180	37.108	59.243	
Heraf kreditforringet ved første indregning	3	2	1.699	1.704	

	STADIE 1	STADIE 2	STADIE 3	I ALT
10 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)				
Koncern				
Nedskrivningssaldo på udlån fordelt på stadier				
Primo	0	0	0	0
Ændret regnskabspraksis.....	61.866	110.856	928.234	1.100.956
Nye nedskrivninger.....	21.580	27.490	52.601	101.671
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år.....	-9.662	-21.943	-56.940	-88.545
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-14.378	14.378	0	0
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-1.993	0	1.993	0
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	30.501	-30.501	0	0
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-5.794	5.794	0
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	4.818	0	-4.818	0
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	7.784	-7.784	0
Ændring PD/LGD.....	-33.583	11.935	56.083	34.435
Endelig tabt.....	0	0	-80.686	-80.686
Ultimo.....	59.149	114.205	894.477	1.067.831
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	108	949	124.698	125.755
Heraf udgør nedskrivninger på leasingtilgodehavender 2,3 mio. kroner i stadie 2 og 6,2 mio. kroner i stadie 3.				
Hensættelsessaldo på garantier				
Primo	0	0	0	0
Ændret regnskabspraksis.....	7.211	6.898	44.888	58.997
Nye nedskrivninger.....	3.500	7.915	6.636	18.051
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år.....	-5.387	-3.224	-11.265	-19.876
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-260	260	0	0
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-113	0	113	0
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	1.205	-1.205	0	0
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-396	396	0
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	1.003	0	-1.003	0
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	1.793	-1.793	0
Ændring PD/LGD.....	-2.204	5.139	795	3.730
Endelig tabt.....	0	0	-66	-66
Ultimo.....	4.955	17.180	38.701	60.836
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	3	2	1.699	1.704
Heraf udgør hensættelser på leasinggarantier 1,6 mio. kroner i stadie 3.				

Noter

	LANDBRUG, JAGT, SKOVBRUG OG FISKERI	HANDEL	FINANSIERING OG FORSIKRING	FAST EJENDOM	ØVRIGE ERHVERV	PRIVATE	I ALT	1.000 kr.
10 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)								
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier fordelt efter kreditkvalitet og stadier								
Moderselskab								
Høj kreditkvalitet								
Stadie 1.....	494.368	1.561.091	1.718.249	1.669.989	3.727.127	4.661.850	13.832.674	
Stadie 2.....	30.753	44.488	658.125	49.833	281.302	166.145	1.230.646	
Mellem kreditkvalitet								
Stadie 1.....	306.295	395.879	80.992	657.731	990.416	3.880.816	6.312.129	
Stadie 2.....	187.185	206.405	27.650	693.533	422.667	1.164.279	2.701.719	
Lav kreditkvalitet								
Stadie 1.....	182.139	150.125	61.759	78.543	256.031	1.244.528	1.973.125	
Stadie 2.....	235.034	142.152	16.952	215.210	597.735	1.249.504	2.456.587	
Kreditforringet								
Stadie 3.....	736.103	150.917	36.525	352.962	523.771	799.747	2.600.025	
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier i alt.....	2.171.877	2.651.057	2.600.252	3.717.801	6.799.049	13.166.869	31.106.905	
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	119.764	20.487	1.000	42.851	52.563	89.237	325.902	
Koncern								
Høj kreditkvalitet								
Stadie 1.....	483.024	1.517.713	486.022	1.503.521	3.428.302	4.656.891	12.075.473	
Stadie 2.....	29.695	43.785	658.125	49.833	256.731	166.047	1.204.216	
Mellem kreditkvalitet								
Stadie 1.....	293.403	359.410	80.992	657.369	921.274	3.878.896	6.191.344	
Stadie 2.....	182.345	197.732	27.650	693.534	410.820	1.164.092	2.676.173	
Lav kreditkvalitet								
Stadie 1.....	176.473	147.692	61.759	78.543	249.232	1.244.528	1.958.227	
Stadie 2.....	233.390	139.940	16.952	215.210	549.397	1.249.174	2.404.063	
Kreditforringet								
Stadie 3.....	725.842	150.785	36.524	352.962	448.944	799.747	2.514.804	
Leasingtilgodehavender								
Stadie 2.....	46.420	88.350	431.895	28.243	853.752	65.016	1.513.676	
Stadie 3.....	1.339	2.526	6.534	782	23.900	1.214	36.295	
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier i alt.....	2.171.931	2.647.933	1.806.453	3.579.997	7.142.352	13.225.605	30.574.271	
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	119.764	20.487	1.000	42.851	52.563	89.237	325.902	

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
10 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)				
Rentenustiliede udlån	65.656	95.858	66.039	96.779
11 Skat				
Årets aktuelle skat i resultatopgørelsen.....	-41.788	-52.040	-34.730	-45.786
Årets udskudte skat	-4.332	-4.948	-17.045	-13.431
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-6.112	-1.136	-6.112	-231
Skat udgiftsført i resultatopgørelsen.....	-52.232	-58.124	-57.887	-59.448
Årets aktuelle skat				
Årets aktuelle skat i resultatopgørelsen.....	-41.788	-52.040	-34.730	-45.786
Årets aktuelle skat af egenkapitalposterings	31.842	5.468	31.607	5.233
Skat udgiftsført i resultatopgørelsen.....	-9.946	-46.572	-3.123	-40.553
Skat af årets resultat forklares således:				
Beregnet 22,0% skat af årets resultat før skat.....	-62.277	-79.327	-63.521	-79.618
Skatteeffekt af				
Ikke fradragsberettigede omkostninger og ikke skattepligtige indtægter	11.475	13.369	11.017	11.918
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder ...	7.575	8.007	3.622	3.606
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	-2.893	963	-2.893	4.877
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-6.112	-1.136	-6.112	-231
Beregnet skat i alt.....	-52.232	-58.124	-57.887	-59.448
12 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	1.033.506	1.135.328	1.067.116	1.167.526
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt.....	1.033.506	1.135.328	1.067.116	1.167.526
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordring.....	340.252	338.676	373.862	370.874
Til og med 3 måneder	693.254	796.652	693.254	796.652
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt.....	1.033.506	1.135.328	1.067.116	1.167.526

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
13 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris				
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordring.....	554.241	823.832	601.735	867.013
Til og med 3 måneder	1.074.171	905.086	1.114.471	950.184
Over 3 måneder til og med 1 år.....	3.153.392	3.461.539	3.265.919	3.542.065
Over 1 år til og med 5 år.....	3.810.667	3.870.147	4.607.170	4.425.538
Over 5 år	7.844.908	5.416.936	6.866.239	4.545.585
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris i alt.....	16.437.379	14.477.540	16.455.534	14.330.385
Kreditrisici				
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris samt garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher				
Offentlige myndigheder	0 %	0 %	0 %	0 %
Erhverv:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	7 %	8 %	7 %	8 %
Industri og råstofudvinding.....	2 %	2 %	3 %	2 %
Energiforsyning.....	1 %	2 %	1 %	2 %
Bygge- og anlæg.....	5 %	4 %	5 %	5 %
Handel	8 %	9 %	8 %	9 %
Transport, hoteller og restauranter	3 %	3 %	5 %	6 %
Information og kommunikation.....	1 %	1 %	1 %	1 %
Finansiering og forsikring.....	9 %	8 %	3 %	2 %
Fast ejendom.....	12 %	11 %	12 %	11 %
Øvrige erhverv	9 %	7 %	10 %	8 %
Erhverv i alt.....	57 %	55 %	55 %	54 %
Private.....	43 %	45 %	45 %	46 %
Kreditrisici i alt	100 %	100 %	100 %	100 %
14 Obligationer til dagsværdi				
Realkreditobligationer	4.174.653	3.499.172	4.174.653	3.499.356
Statsobligationer.....	720.384	567.962	720.384	567.962
Øvrige obligationer.....	749.492	899.230	749.492	899.230
Obligationer til dagsværdi i alt.....	5.644.529	4.966.364	5.644.529	4.966.548

1.000 kr.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
15 Aktier m.v.				
Aktier noteret på Nasdaq OMX Copenhagen A/S	90.224	11.607	90.224	11.607
Aktier noteret på andre børser	44.655	42.059	44.655	42.059
Unoterede sektoraktier optaget til dagsværdi	765.644	743.220	765.644	743.220
Øvrige unoterede aktier optaget til dagsværdi	23.681	130.224	23.681	130.224
Aktier m.v. i alt	924.204	927.110	924.204	927.110
16 Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder				
Associerede virksomheder				
Kostpris primo	160.515	157.243	123.768	116.921
Tilgang ved køb af kapitalandele	0	3.272	0	6.847
Afgang ved salg af kapitalandele	-271	0	-271	0
Kostpris ultimo	160.244	160.515	123.497	123.768
Op- og nedskrivninger primo	143.328	120.072	103.062	87.476
Årets resultat	25.444	24.636	16.743	16.391
Andre kapitalbevægelser	0	-1.380	0	-805
Tilbageførsel ved salg af kapitalandele	-553	0	-553	0
Op- og nedskrivninger ultimo	168.219	143.328	119.252	103.062
Regnskabsmæssig værdi ultimo associerede virksomheder i alt	328.463	303.843	242.749	226.830
Tilknyttede virksomheder				
Kostpris primo	227.676	227.676	0	0
Kapitalforhøjelse ved kontant indskud	150.000	0	0	0
Afgang ved solvent likvidation	-11.936	0	0	0
Kostpris ultimo	365.740	227.676	0	0
Op- og nedskrivninger primo	-32.746	-45.335	0	0
Årets resultat	8.989	11.757	0	0
Andre kapitalbevægelser	107	832	0	0
Tilbageførsel ved salg af kapitalandele	-737	0	0	0
Op- og nedskrivninger ultimo	-24.387	-32.746	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo tilknyttede virksomheder i alt	341.353	194.930	0	0

Noter

	HJEMSTED	AKTIVITET	EJERANDEL	ANDEL	
				EGENKAPITAL*	RESULTAT*
17 Koncernoversigt					
Tilknyttede og associerede virksomheder					
Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S.....	Randers	Ejendomsinvestering	100,0 %	178.683	11.214
Randlevvej ApS.....	Randers	Ejendomsinvestering	100,0 %	4.642	2.003
EgnsINVEST Holding A/S.....	Horsens	Investeringselskab	26,9 %	61.578	7.530
EgnsINVEST Tyske Ejendomme A/S.....	Horsens	Ejendomsinvestering	22,9 %	92.999	6.991
Krone Kapital A/S.....	Nykøbing Mors	Leasingsselskab	50,0 %	91.584	9.678
Krone Kapital III A/S.....	Nykøbing Mors	Leasingsselskab	100,0 %	162.669	-1.415
Nem Forsikring A/S.....	Skanderborg	Forsikringsselskab	20,0 %	40.472	509

* Ifølge senest foreliggende årsrapport,
Sparekassen Kronjyllands andel

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
18 Aktiver tilknyttet puljeordninger				
Investeringsforeninger.....	577.448	163.572	577.448	163.572
Ikke placerede midler.....	44.760	1.048	44.760	1.048
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt.....	622.208	164.620	622.208	164.620
19 Immaterielle aktiver				
Goodwill				
Kostpris primo.....	33.500	33.500	33.500	33.500
Kostpris ultimo.....	33.500	33.500	33.500	33.500
Regnskabsmæssig værdi ultimo.....	33.500	33.500	33.500	33.500
Kunderrelationer				
Kostpris primo.....	182.500	182.500	182.500	182.500
Kostpris ultimo.....	182.500	182.500	182.500	182.500
Af- og nedskrivninger primo.....	-97.463	-79.213	-97.463	-79.213
Årets afskrivninger.....	-18.250	-18.250	-18.250	-18.250
Af- og nedskrivninger ultimo.....	-115.713	-97.463	-115.713	-97.463
Regnskabsmæssig værdi ultimo.....	66.787	85.037	66.787	85.037
Regnskabsmæssig værdi ultimo immaterielle aktiver i alt.....	100.287	118.537	100.287	118.537

1.000 kr.

	GOODWILL		KUNDERELATIONER	
	2018	2017	2018	2017
19 Immaterielle aktiver (fortsat)				
Sparekassen Østjylland	0	0	31.333	40.734
Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse	0	0	24.334	28.333
Øvrige afdelinger	33.500	33.500	11.120	15.970
Regnskabsmæssig værdi i alt	33.500	33.500	66.787	85.037

Værdiforringelsestest

Goodwill

Der foretages værdiforringelsestest af goodwill årligt, eller når der er indikation på et nedskrivningsbehov. Værdiforringelsestesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med genindvindingsværdien.

Genindvindingsværdien i den enkelte afdeling er baseret på kapitalværdien, som er fastlagt ved anvendelsen af de forventede nettopengestrømme på basis af forventet fremtidig indtjening.

De væsentligste forudsætninger for opgørelsen af de forventede nettopengestrømme er følgende:

Nettorenteindtægter

Nettorenteindtægter er budgetteret med baggrund i det aktuelle renteniveau samt ledelsens forventninger til fremtidig udvikling i renteniveau og konkurrence. Udlånsrenten forventes at være faldende, hvorimod indlånsrenten forventes at være på det nuværende niveau.

Udviklingen i ind- og udlån følger Sparekassens strategi, og der forventes en stigning i både ind- og udlån.

Gebyrindtægter

Gebyrindtægter er estimeret med baggrund i realiserede resultater og Sparekassens fremtidige forventning.

Omkostninger

Omkostningerne er baseret på en fremskrivning af de nuværende omkostninger med forventninger til fremtidige ændringer. Herudover er overenskomstmæssige lønstigninger samt ændring i lønsumsafgift mv. indregnet.

Nedskrivninger på udlån

Nedskrivninger på udlån er fastsat til gennemsnittet af ledelsens forventninger i budgetperioden på 5 år.

Terminalperiode

Væksten i terminalperioden er fastsat på baggrund af forventningerne til fremtiden. Væksten er fastsat til 1 %.

Diskonteringsfaktor

Diskonteringsfaktoren, som er anvendt til beregning af den tilbagediskonterede værdi af fremtidig cashflow, er 7,5 % efter skat.

Følsomhedsanalyse

Den forventede fremtidige indtjening er baseret på kendte oplysninger samt forudsætninger, som ledelsen vurderer forsvarlige, men som er behæftet med usikkerhed. Ledelsen vurderer, at sandsynlige ændringer i de grundlæggende forudsætninger ikke medfører et behov for nedskrivning af Sparekassens goodwill.

Følsomhedsanalyser viser, at goodwill vedrørende overtagne afdelinger er robust overfor ændringer i forudsætningerne. Følgende forhold medfører ikke værdiforringelse:

- Reduktion i resultat på 25 %
- Fordobling af diskonteringsfaktor til 15 %

Kunderelationer

Der foretages værdiforringelsestest af kunderelationer, når der er indikationer for værdifald. Der har ikke været indikation for værdifald i 2017 eller 2018.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2018	2017	2018	2017	
20 Grunde og bygninger					
Investeringsejendomme					
Dagsværdi primo	47.253	90.029	75.758	98.573	
Tilgang i årets løb	0	88	9.584	25.103	
Afgang i årets løb	-22.892	-41.501	-41.229	-46.055	
Omklassificeret fra domicilejendomme	1.000	0	1.000	0	
Årets værdiregulering til dagsværdi	-860	-1.363	-860	-1.863	
Dagsværdi ultimo investeringsejendomme i alt	24.501	47.253	44.253	75.758	
Domicilejendomme					
Omvurderet værdi primo	72.334	76.546	381.064	386.276	
Tilgang i årets løb	0	395	0	1.579	
Afgang i årets løb	-949	-123	-5.750	-123	
Omklassificeret til domicilejendomme	-1.000	0	-1.000	0	
Afskrivninger	-362	-384	-2.596	-2.680	
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	0	0	1.067	1.067	
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	-2.138	-4.100	-4.135	-5.055	
Omvurderet værdi ultimo domicilejendomme i alt	67.885	72.334	368.650	381.064	
Eksterne vurderingsmænd har ikke været involveret i målingen af investerings- og domicilejendomme.					
21 Øvrige materielle aktiver					
Kostpris primo	114.866	103.040	219.405	180.891	
Tilgang i årets løb	3.425	13.738	99.334	76.468	
Afgang i årets løb	-1.524	-1.912	-54.284	-37.954	
Kostpris ultimo	116.767	114.866	264.455	219.405	
Af- og nedskrivninger primo	-68.375	-59.693	-112.025	-96.880	
Årets afskrivninger	-9.608	-9.658	-30.874	-26.820	
Tilbageførte af- og nedskrivninger	1.518	976	19.576	11.675	
Af- og nedskrivninger ultimo	-76.465	-68.375	-123.323	-112.025	
Regnskabsmæssig værdi ultimo i alt	40.302	46.491	141.132	107.380	

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
22 Udskudt skat				
Udskudt skat primo	-18.172	-13.224	-36.190	-22.759
Ændring i udskudt skat	-4.332	-4.948	-16.841	-13.431
Udskudt skat i alt	-22.504	-18.172	-53.031	-36.190
Udlån	11.800	10.881	-22.753	-1.221
Grunde og bygninger	-1.587	-1.726	522	-9.708
Materielle anlægsaktiver	-24.033	-18.969	-25.777	-18.250
Medarbejderforpligtelser	3.235	3.697	3.235	3.697
Skattemæssigt underskud	0	0	2.535	0
Øvrige	-11.919	-12.055	-10.793	-10.708
Udskudt skat i alt	-22.504	-18.172	-53.031	-36.190
23 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker				
Gæld til kreditinstitutter	1.107.571	970.854	1.107.571	970.854
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	1.107.571	970.854	1.107.571	970.854
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordring	1.107.571	970.854	1.107.571	970.854
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	1.107.571	970.854	1.107.571	970.854
24 Indlån og anden gæld				
Anfordring	17.488.285	14.916.674	17.475.049	14.882.544
Med opsigelsesvarsel	81.535	80.372	81.535	80.372
Tidsindsud	273.400	635.242	273.400	635.242
Særlige indlånsformer	1.494.481	1.617.279	1.494.481	1.617.279
Indlån og anden gæld i alt	19.337.701	17.249.567	19.324.465	17.215.437
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordring	17.488.285	14.916.674	17.475.049	14.882.544
Til og med 3 måneder	256.744	386.019	256.744	386.019
Over 3 måneder til og med 1 år	79.963	418.585	79.963	418.585
Over 1 år til og med 5 år	379.480	381.718	379.480	381.718
Over 5 år	1.133.229	1.146.571	1.133.229	1.146.571
Indlån og anden gæld i alt	19.337.701	17.249.567	19.324.465	17.215.437

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2018	2017	2018	2017	
25 Hensættelser til pensioner					
Uafdækkede pensionsforpligtelser til tidligere ledelsesmedlemmer	7.580	6.127	7.580	6.127	
Hensættelser til pensioner i alt	7.580	6.127	7.580	6.127	
26 Efterstillede kapitalindskud					
Nom. 160 millioner kroner, rente 5,11 %, udløb 22.12.2025	159.577	159.363	159.577	159.363	
Nom. 200 millioner kroner, rente 3,70 %, udløb 01.12.2026	199.460	199.275	199.460	199.275	
Efterstillede kapitalindskud i alt	359.037	358.638	359.037	358.638	
Årets renter og periodiserede stiftelseskomkostninger til efterstillede kapitalindskud	-16.112	-16.174	-16.112	-16.174	
Efterstillede kapitalindskud, som medregnes ved opgørelsen af kapitalgrundlaget	359.037	358.638	359.037	358.638	
Kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales fem år før udløbsdato.					
27 Hybrid kapital					
Nom. 150 millioner kroner, rente 5,48 %, uendelig	148.985	0	148.985	0	
Nom. 52 millioner kroner, rente 6,45 %, uendelig	51.896	51.866	51.896	51.866	
Hybrid kapital i alt	200.881	51.866	200.881	51.866	
Hybrid kapital, der kan medregnes ved opgørelsen af kapitalgrundlaget	200.881	51.866	200.881	51.866	

150 mio. kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales første gang i september 2023. Renten er 3 måneders cibor + 5,75%.
52 mio. kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales første gang i juni 2022. Renten er 3 måneders cibor + 6,75%.

Hybrid kapital er konverterbar til garantkapital. Betingelserne herfor er salg af størstedelen af Sparekassens aktiver, omdannelse til aktieselskab eller Sparekassens opløsning.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
28 Eventualforpligtelser				
Finansgarantier	1.974.167	1.351.563	2.291.207	1.630.036
Øvrige garantier	5.010.111	4.127.781	4.304.805	3.693.848
Øvrige eventualforpligtelser*	1.103.887	884.158	1.075.561	852.261
Garantier i alt	8.088.165	6.363.502	7.671.573	6.176.145

* Øvrige eventualforpligtelser består af udtrædelsesforpligtelse overfor SDC A/S, huslejeforpligtelser, sikkerhedsstillelse over for Danmarks Nationalbank samt øvrige sikkerhedsstillelser over for Pengeinstitutter.

Sparekassen har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om serviceydelser på it-området. Ved udtræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode er Sparekassens forpligtelse maksimalt svarende til, hvad der skulle have været betalt i 48 måneder.

Sparekassen er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Sparekassen hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber.

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
29 Afledte finansielle instrumenter								
Moderselskab								
2018								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb	1.341	-231	64	0	3.199	-2.025	1.174	854.801
Terminer/futures, salg	4.648	1.155	-53	0	9.863	-4.113	5.750	481.347
Optioner, køb	149	0	0	0	150	-1	149	20.768
Optioner, salg	-143	0	0	0	7	-150	-143	20.768
Valutakontrakter i alt	5.995	924	11	0	13.219	-6.289	6.930	1.377.684
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb	2.399	149	0	0	2.548	0	2.548	300.905
Terminer/futures, salg	-253	0	0	0	83	-336	-253	225.049
Swaps, køb	-2	-2.440	-40.030	-82.316	2.828	-127.616	-124.788	3.980.377
Swaps, salg	0	1.124	32.240	77.686	114.547	-3.497	111.050	1.324.652
Rentekontrakter i alt	2.144	-1.167	-7.790	-4.630	120.006	-131.449	-11.443	5.830.983
Finansielle instrumenter i alt	8.139	-243	-7.779	-4.630	133.225	-137.738	-4.513	7.208.667

Noter

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
29 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)								
Moderselskab								
2017								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb.....	808	78	0	0	2.147	-1.261	886	567.499
Terminer/futures, salg.....	11.971	1.021	0	0	14.192	-1.200	12.992	409.623
Swaps, køb.....	0	0	-291	0	0	-291	-291	10.847
Swaps, salg.....	0	0	291	0	291	0	291	10.847
Valutakontrakter i alt.....	12.780	1.099	0	0	20.087	-6.208	13.879	1.117.966
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	756	0	0	0	769	-13	756	597.249
Terminer/futures, salg.....	1.659	0	0	0	1.659	0	1.659	440.980
Swaps, køb.....	-271	-1.091	-26.771	-98.202	2.944	-129.279	-126.335	2.701.305
Swaps, salg.....	256	658	17.192	101.236	119.350	-8	119.342	1.244.138
Rentekontrakter i alt.....	2.400	-433	-9.579	3.034	124.722	-129.300	-4.578	4.983.672
Aktiekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	-115	0	0	0	237	-352	-115	41.475
Swaps, køb.....	0	-286	0	0	0	-286	-286	37.600
Swaps, salg.....	0	-28	0	0	0	-28	-28	34.905
Aktiekontrakter i alt.....	-115	-314	0	0	237	-666	-429	113.980
Finansielle instrumenter i alt.....	15.065	352	-9.579	3.034	145.046	-136.174	8.872	6.215.618

1.000 kr.

	NOMINEL VÆRDI	DAGSVÆRDI POS.	DAGSVÆRDI NEG.	NETTO DAGSVÆRDI	NETTO DAGSVÆRDI
Moderselskab	2018	2018	2018	2018	2017
Uafviklede spotforretninger					
Valutafortretninger, køb.....	14.933	4	-5	-1	86
Valutafortretninger, salg.....	3.920	0	0	0	3
Renteforretninger, køb.....	33.174	103	-17	86	-46
Renteforretninger, salg.....	45.424	68	-168	-100	146
Aktieforretninger, køb.....	67.100	1.526	-2.112	-586	-68
Aktieforretninger, salg.....	62.150	2.445	-1.856	589	-229
Uafviklede spotforretninger i alt.....	226.701	4.146	-4.158	-12	-108

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
29 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)								
Koncern								
2018								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb.....	1.341	-231	64	0	3.199	-2.025	1.174	854.801
Terminer/futures, salg.....	4.648	1.155	-53	0	9.863	-4.113	5.750	481.347
Optioner, køb.....	149	0	0	0	150	-1	149	20.768
Optioner, salg.....	-143	0	0	0	7	-150	-143	20.768
Valutakontrakter i alt.....	5.995	924	11	0	13.219	-6.289	6.930	1.377.684
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	2.399	149	0	0	2.548	0	2.548	300.905
Terminer/futures, salg.....	-253	0	0	0	83	-336	-253	225.049
Swaps, køb.....	-2	-2.440	-40.145	-82.316	2.828	-127.731	-124.903	3.982.055
Swaps, salg.....	0	1.124	32.240	77.686	114.547	-3.497	111.050	1.324.652
Rentekontrakter i alt.....	2.144	-1.167	-7.905	-4.630	120.006	-131.564	-11.558	5.832.661
Finansielle instrumenter i alt.....	8.139	-243	-7.894	-4.630	133.225	-137.853	-4.628	7.210.345
2017								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb.....	808	78	0	0	2.147	-1.261	886	567.499
Terminer/futures, salg.....	11.971	1.021	0	0	14.192	-1.200	12.992	409.623
Swaps, køb.....	0	0	-291	0	0	-291	-291	10.847
Swaps, salg.....	0	0	291	0	291	0	291	10.847
Optioner, køb.....	569	-2.026	0	0	668	-2.125	-1.457	38.474
Optioner, salg.....	-569	2.026	0	0	2.789	-1.331	1.458	80.676
Valutakontrakter i alt.....	12.779	1.099	0	0	20.087	-6.208	13.879	1.117.966
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	756	0	0	0	769	-13	756	597.249
Terminer/futures, salg.....	1.659	0	0	0	1.659	0	1.659	440.980
Swaps, køb.....	-271	-1.094	-26.959	-98.202	2.944	-129.470	-126.526	2.703.668
Swaps, salg.....	256	658	17.192	101.236	119.350	-8	119.342	1.244.138
Rentekontrakter i alt.....	2.400	-436	-9.767	3.034	124.722	-129.491	-4.769	4.986.035
Aktiekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	-115	0	0	0	237	-352	-115	41.475
Swaps, køb.....	0	-286	0	0	0	-286	-286	37.600
Swaps, salg.....	0	-28	0	0	0	-28	-28	34.905
Aktiekontrakter i alt.....	-115	-314	0	0	237	-666	-429	113.980
Finansielle instrumenter i alt.....	15.064	349	-9.767	3.034	145.046	-136.365	8.681	6.217.981

Noter

	NOMINEL VÆRDI	DAGSVÆRDI		NETTO DAGSVÆRDI	NETTO DAGSVÆRDI	1.000 kr.
		POS.	NEG.			
29 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)	2018	2018	2018	2018	2017	
Koncern						
Uafviklede spotforretninger						
Valutaforretninger, køb	14.933	4	-5	-1	86	
Valutaforretninger, salg	3.920	0	0	0	3	
Renteforretninger, køb	33.174	103	-17	86	-46	
Renteforretninger, salg	45.424	68	-168	-100	146	
Aktieforretninger, køb	67.000	1.526	-2.112	-586	-68	
Aktieforretninger, salg	62.150	2.445	-1.856	589	-229	
Uafviklede spotforretninger i alt	226.601	4.146	-4.158	-12	-108	

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2018	2017	2018	2017
30 Renterisiko på gældsinstrumenter				
Fordelt på valuta				
DKK	-9.607	-21.207	-14.394	-26.198
EUR	7.233	17.322	7.233	17.322
USD	-2.250	68	-2.250	68
SEK	41	-30	41	-30
TRY	-13	8	-13	8
NOK	27	5	27	5
Øvrige valutaer	52	11	52	11
Renterisiko på gældsinstrumenter i alt	-4.517	-3.823	-9.304	-8.814

MODERSELSKAB

KONCERN

1.000 kr.

31 Valutaeksponering

Valutafordeling på hovedvalutaer

	2018	2017	2018	2017
EUR	283.980	278.037	283.980	278.108
USD	6.720	8.004	6.720	8.004
GBP	8.434	5.068	8.434	5.068
TRY	898	5.260	898	5.260
CHF	1.703	2.485	1.703	2.485
CAD	-2.020	1.670	-2.020	1.670
AUD	5.495	0	5.495	0
NOK	9.509	14.566	9.846	14.907
SEK	-17	15.368	-17	15.368
JPY	1.707	1.528	1.707	1.528
Øvrige valutaer	10.279	11.961	10.279	11.961
Aktiver i fremmed valuta	2.303.959	1.494.495	2.304.296	1.494.836
Passiver i fremmed valuta	1.977.272	1.150.548	1.977.202	1.150.477
Valutaindikator 1 i procent af kernekapital (valutaposition)	10,4	11,1	10,4	11,2
Valutaindikator 2 i procent af kernekapital (valutarisiko)	0,0	0,0	0,0	0,0

Noter

1.000 kr.

32 Nærtstående parter

Klaus Skjødt	Administrerende direktør
Peter H. Christensen.....	Formand for bestyrelsen
Anne Lind Gleerup	Næstformand for bestyrelsen
Anders Buhl-Christensen.....	Bestyrelsesmedlem
Jens Frovin Stampe Dahl.....	Bestyrelsesmedlem
Jan Dahl Jensen	Bestyrelsesmedlem
Leif F. Larsen.....	Bestyrelsesmedlem
Hans-Jørgen Olsen	Bestyrelsesmedlem
Ole Møller Sørensen.....	Bestyrelsesmedlem
Jakob Thorgaard	Bestyrelsesmedlem
Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S.....	Tilknyttet virksomhed
Randlevvej ApS.....	Tilknyttet virksomhed
Krone Kapital III A/S	Tilknyttet virksomhed
Krone Kapital A/S.....	Associeret virksomhed
EgnsINVEST Holding A/S.....	Associeret virksomhed
EgnsINVEST Tyske Ejendomme A/S	Associeret virksomhed
Nem Forsikring A/S.....	Associeret virksomhed

Direktion

	2018	2017
Lån m.v.	100	100
Sikkerhedsstillelse	0	0

Bestyrelse

Lån m.v.	105.332	86.556
Sikkerhedsstillelse	3.618	2.394

Udover lån og sikkerhedsstillelser samt normalt ledelsesvederlag har der ikke været gennemført transaktioner med direktion og bestyrelse. Rente på lån m.v. til direktion og bestyrelse er ydet i intervallet 1,95-3,75 %. Herudover får medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer personalevilkår.

Transaktioner med tilknyttede og associerede selskaber består af følgende:

- Sparekassen lejer ejendomme og driftsmidler af Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S. Lejeudgiften udgør 21,7 millioner kroner. Derudover er der foretaget viderefakturering af administrationsvederlag på 0,7 millioner kroner.
- Sparekassen udlejer grunde til Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S. Lejeindtægten udgør 0,2 millioner kroner.
- Der er stillet kreditfaciliteter til rådighed for Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Krone Kapital A/S og Krone Kapital III A/S.
- Alle transaktioner med nærtstående parter er sket på markedsmæssige vilkår.

33 Regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsregnskabet og koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet og koncernregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Regnskabspraksis er pr. 1. januar 2018 ændret som følge af indarbejdelsen af IFRS 9 i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Ændringerne medfører nye bestemmelser om klassifikation og måling af finansielle instrumenter, herunder nedskrivninger på udlån. Nedskrivninger og hensættelser blev tidligere foretaget, når der var indtruffet objektive indikationer på værdiforringelse. Som følge af ændringerne foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen.

Implementeringen af ændringerne til regnskabsbekendtgørelsen har medført beløbsmæssige ændringer som følge af den ændrede metode for opgørelse af nedskrivninger og hensættelser til forventede kredittab. Ændringen har medført en forøgelse af korrektivkontoen med 118,5 millioner kroner. Effekten er i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne indregnet direkte på egenkapitalen, hvorfor denne pr. 1. januar 2018 er reduceret med 93,2 millioner kroner efter skat.

De væsentligste regnskabsmæssige effekter fremgår af tabel 18.

I overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens overgangsregler er der ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal, da det ikke er muligt at anvende nedskrivningsreglerne uden at efterrationalisere. Sammenligningstallene for finansielle aktiver og forpligtelser følger derfor den regnskabspraksis, som er beskrevet i årsrapporten for 2017.

	HIDTIDIG PRAKSIS 31.12.2017	EFFEKT AF ÆNDRET MÅLING 01.01.2018	NY PRAKSIS 01.01.2018
KONCERN			
Aktiver			
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	14.330.385	-101.901	14.228.484
Aktuelle skatteaktiver	7.522	26.288	33.810
Passiver			
Hensættelser til tab på garantier	46.942	16.350	63.292
Egenkapital	3.569.200	-93.205	3.475.995
MODERSELSKAB			
Aktiver			
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	14.477.540	-100.972	14.376.568
Aktuelle skatteaktiver	7.172	26.084	33.256
Passiver			
Hensættelser til tab på garantier	40.660	16.350	57.010
Egenkapital	3.569.200	-93.205	3.475.995

Tabel 18. Væsentligste regnskabsmæssige effekter, 1.000 kroner.

Der er ikke udover de ændringer, som er beskrevet ovenfor, ændringer i regnskabspraksis.

Kapitalmæssig indfasning

Det er valgt at anvende overgangsordningen efter kapitalkravsdirektivet (CRD), således at en negativ effekt af IFRS 9-nedskrivningsreglerne først får fuld effekt på kapitalgrundlaget efter 5 år.

Virkningen af IFRS 9 på kapitalgrundlaget er på henholdsvis koncern og moder 87,9 mio.kr. og 88,5 mio. kr. ved reglernes ikrafttrædelse 1. januar 2018, mens virkningen på kapitalgrundlaget fremadrettet vil være afdæmpet negativ i takt med, at overgangsordningen udfases.

Der henvises til Kapitalopgørelsen på side 36, hvor de risikovægtede aktiver, kernekapitalprocenten samt kapitalprocenten er opgjort både med og uden overgangsordningen.

Kommende regnskabsregler

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for at førtidsimplementere bekendtgørelsen.

Ændringsbekendtgørelsen introducerer nye leasingregler, som i forhold til de hidtil gældende regler indebærer, at den regnskabsmæssige behandling hos leasingtager ikke længere kræver en sontring mellem finansiel leasing og operationel leasing. Alle leasingkontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse. Undtaget fra kravet om indregning af et leasingaktiv er aktiver leaset på kontrakter af kort varighed og leasede aktiver med lav værdi.

For leasinggivere er reglerne uændrede. Den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter hos en leasinggiver kræver således fortsat en sontring mellem finansiel leasing og operationel leasing.

For koncerninternt leasede aktiver f.eks. ejendomme leaset af en dattervirksomhed foretages i henhold til reglerne de elimineringer, der er fornødne for at give et retvisende billede af resultat, aktiver og forpligtelser.

Det er besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen og koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen og koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb samt fradrag af nedskrivning.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balance-dagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes visse poster med tillæg eller fradrag af den skattemæssige effekt direkte på egenkapitalen via anden totalindkomst.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregningen ophører, når retten til at

modtage eller afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget og alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten i al væsentlighed er overført.

Klassifikation og måling af finansielle aktiver

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og forretningsmodellen for de finansielle aktiver.

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning som udgangspunkt til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Målingskategorien med indregning af finansielle aktier til dagsværdi gennem anden totalindkomst anvendes ikke, da de pågældende finansielle aktiver er omfattet af et risikostyringssystem og en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og på dette grundlag indgår i den interne ledelsesrapportering.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter Sparekassen Kronjylland, Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Randlevvej ApS,

Krone Kapital A/S og Krone Kapital III A/S. Krone Kapital A/S betegnes som en fælles kontrolleret virksomhed. Fælles kontrollerede virksomheder pro rata konsolideres, og Krone Kapital A/S indgår derfor alene med 50 %, svarende til Sparekassens ejerandel. Øvrige selskaber er 100 % ejede og indgår fuldt ud i koncernregnskabet.

Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolidering foretages fuld eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Virksomhedssammenslutninger

Tilkøbte virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet ved anvendelse af overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes som indtægt i resultatopgørelsen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes efter lukkekursen på balancedagen. Forskelle mellem balancedagens lukkekurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindelig anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre.

Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som henholdsvis "Andre aktiver" eller "Andre passiver".

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen, med mindre det afledte finansielle instrument klassificeres og opfylder kriterierne for regnskabsmæssig sikring, jf. nedenfor.

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for afdækning af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Modregning

Sparekassen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når Sparekassen har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Segmentoplysninger

Der afgives ikke segmentoplysninger, da summen af netto rente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt på aktiviteter og geografiske markeder ikke afviger indbyrdes.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Gebyrindtægter og lignende indtægter, som udgør en integreret del af et udlåns effektive forrentning, indregnes over løbetiden med den effektive rente for det pågældende udlån under renteindtægter.

Renteindtægter på udlån, som klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssige udestående beløb.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit og DLR indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at serviceringen forestår, og der dermed opnås ret til vederlaget.

Totalkredit kan kun modregne konstaterede tab i realkreditlånets første 8 år i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Kursreguleringer

Kursreguleringer omfatter alle værdireguleringer af aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi samt realiserede og urealiserede kursreguleringer af poster i handelsbeholdningen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner m.v. til personale samt øvrige omkostninger til administration.

Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratiale m.v. indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Pensionsordninger

Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne, herunder ledelsen. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til uafhængige pensionskasser m.v. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Sparekassen har herudover indgået ydelsesbaserede ordninger for et tidligere ledelsesmedlem. I de ydelses-

baserede ordninger er Sparekassen forpligtet til at betale en bestemt ydelse i forbindelse med ledelsesmedlemmers pensionering. Forpligtelser af denne type opgøres ved tilbagediskontering af pensionsforpligtelser til nutidsværdi. Nutidsværdi beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i rente, inflation og dødelighed.

Andre driftsindtægter og –udgifter

Andre driftsindtægter og andre driftsudgifter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens og koncernens hovedaktivitet. De væsentligste poster under andre driftsindtægter er lejeindtægter fra investeringsejendomme fratrukket driftsomkostninger, badwill ved virksomhedsovertagelser og avance ved salg af grunde og bygninger samt øvrige materielle aktiver.

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens forholds-mæssige andel af årets resultat under posten Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Sparekassen er sambeskattet med de 100 % ejede dattervirksomheder Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Randlevvej ApS og Krone Kapital III A/S. Skatteeffekten af sambeskatningen fordeles på såvel overskuds- som underskudsgivende virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager samt leasingaktiver (tilgodehavender) i finansiel leasing, hvor koncernen er leasinggiver.

Udlån indregnes ved første måling til dagsværdi med fradrag af gebyrer og provisioner. Ved efterfølgende måling indregnes udlån til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi med fradrag af gebyrer og provisioner fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender mv.

Nedskrivninger

På finansielle aktiver til amortiseret kostpris nedskrives for forventede kredittab, og der hensættes til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier. Nedskrivningerne bygger på en forventningsbaseret model.

For finansielle aktiver til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

Den forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv mv. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med

et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af PD (sandsynligheden for misligholdelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af Sparekassens datacentral og den interne kreditstyring. Vurderingen af, om der er en sket en væsentlig stigning i kreditrisikoen er baseret på følgende forhold:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 % og en stigning i 12-måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var under 1,0 %.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 % eller en stigning i 12-måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var 1,0 % eller derover.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i mere end 30 dage vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet.

En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Ved låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingsforpligtelser for afdrag og renter samt gentagne overtræk.
- Når låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder og Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine aftalte forpligtelser.
- Når der er ydet lempelser i lånevilkår, som ikke ville være ydet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder.
- Når det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Når der sker bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Når der er erhvervet et finansielt aktiv til betragtelig underkurs.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som anvendes ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de svageste eksponeringer i stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på Sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter, og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske

sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher.

For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10.

Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Der foretages på hver balancedag en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2.

Undtagelsesbestemmelsen i § 65, stk. 4 anvendes, hvorfor leasingtilgodehavender nedskrives med det forventede kredittab i hele tilgodehavendets levetid.

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis der ikke længere er en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Samtidig udgår nedskrivningen i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger. Der henvises til den uddybende beskrivelse i note 3.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdi.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsættes dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier m.v.

Børsnoterede aktier måles til dagsværdi svarende til lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede kapitalandele tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler m.v. eller alternativt kapitalberegninger. Hovedparten af unoterede aktier er sektoraktier, der værdiansættes til kurser offentliggjort af Lokale Pengeinstitutter, der er baseret på indre værdi eller senest handlede kurs.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

En associeret virksomhed er en virksomhed, hvor koncernen kan udøve betydelig men ikke bestemmende indflydelse. En tilknyttet virksomhed er en virksomhed, hvor koncernen kan udøve bestemmende indflydelse.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens andel af virksomhedernes resultat efter skat med fradrag af af- og nedskrivninger på koncerngoodwill.

I balancen indregnes under posterne "Kapitalandele i associerede virksomheder" og "Kapitalandele i tilknyttede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter Sparekassens regnskabspraksis med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af positiv forskelsværdi (goodwill).

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i de associerede og tilknyttede virksomheder.

Immaterielle aktiver

Goodwill

Erhvervet goodwill indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger for værdiforringelse. Der foretages ikke systematisk afskrivning af goodwill.

Der foretages årligt værdiforringelsestest af goodwill, eller når der er indikation på et nedskrivningsbehov. Ved værdiforringelsestesten foretages skøn over, hvorledes de dele af virksomheden, som goodwill kan henføres til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme i fremtiden til at understøtte værdien.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet i forbindelse med virksomheds- overtagelse indregnes til kostpris og afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyalitet. Brugstiden revurderes årligt. Ændringer i afskrivninger som følge af ændring i brugstiden indregnes fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssige skøn.

Der foretages værdiforringelsestest af kunderelationer, når der er indikation for værdifald.

Nedskrivninger på goodwill og kunderelationer indregnes i resultatopgørelsen og tilbageføres ikke efterfølgende.

Materielle aktiver

Grunde og bygninger

Investeringsejendomme måles til dagsværdi og værdireguleres over resultatopgørelsen. Målingen af dagsværdi foretages ud fra afkastmodellen.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi i overensstemmelse med bilag 9. Omvurderet værdi er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. Omvurderinger foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentligt fra dagsværdien på balancetidspunktet.

Afskrivninger beregnes lineært over forventet brugstid på grundlag af omvurderet værdi. Den forventede brugstid andrager 50 år.

Værdireguleringer som følge af ændringer i omvurderet værdi indregnes for opskrivninger i anden totalindkomst og overføres til opskrivningshenlæggelser og for nedskrivninger, der ikke kan indeholdes i tidligere års opskrivninger over resultatopgørelsen.

Ejendomme med kreditinstitutvirksomhed kategoriseres som domicilejendomme, øvrige ejendomme kategoriseres som investeringsejendomme.

Ejendomme overtaget i forbindelse med afvikling af kunder klassificeres enten som aktiver i midlertidig besiddelse eller investeringsejendomme.

Øvrige materielle aktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Leasingaktiver fra operationel leasing i selskaberne Krone Kapital A/S, og Krone Kapital III A/S indregnes under øvrige materielle aktiver.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klart til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

It-udstyr	3 år
Inventar og maskiner	5 år
Indretning af lejede lokaler	5- 10 år

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer samt øvrige materielle aktiver udbudt til salg.

Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i Sparekassens besiddelse og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under de poster, de vedrører.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter positiv dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, indtægter, hvor betaling først modtages efter regnskabsårets afslutning herunder tilgodehavende renter, samt aktiver, der ikke henhører under andre aktivposter.

Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende amortiseret kostpris.

Andre passiver omfatter negativ dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning herunder skyldige renter, samt passiver, der ikke henhører under andre passivposter.

Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som aktiver omfatter forudbetalte udgifter vedrørende blandt andet løn, provision, husleje og renter.

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser omfatter indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder, herunder modtagne renter og provision

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes på transaktionsdagen og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld indregnes på transaktionsdagen og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når Sparekassen og koncernen, som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen, har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen. Forpligtelser vedrørende personale, herunder jubilæer mv. hensættes ud fra beregninger af personaledata over alder og anciennitet.

Aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster. Skattetilgodehavender og -forpligtelser præsenteres modregnet i det omfang, der er legal modregningsadgang, og posterne forventes afregnet netto eller samtidigt.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem den regnskabs- og skattemæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og –forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Omkostninger, herunder stiftelsesprovision, som er direkte forbundet med efterstillede kapitalindskud, fradrages i den initiale dagsværdi og amortiseres ud over restløbetiden (ledelsens bedste skøn over løbetid) ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Egenkapital

Opskrivningshenlæggelse

Opskrivningshenlæggelser omfatter opskrivning af Sparekassens og koncernens domicilejendomme efter indregning af udskudt skat. Opskrivningen opløses, når ejendommen nedskrives eller sælges.

Reserve for nettoopskrivninger efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode omfatter nettoopskrivninger på associerede og tilknyttede virksomheder.

Garantkapital

Foreslået forrentning af garantkapital indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Den foreslåede forrentning for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hybrid kapital

Sparekassen har udstedt hybrid kapital med uendelig løbetid, hvor betaling af renter er frivillig, hvorfor den regnskabsmæssigt behandles som egenkapital efter reglerne i CRR. Forrentning af hybrid kapital vises som særskilt post under egenkapitalen.

Leasingaktiviteter

Leasing som leasinggiver

Tilgodehavende beløb hos leasingtagere af finansielle leasingkontrakter indregnes som udlån svarende til nettoinvesteringen i leasingkontrakter. Indtægter fra finansielle leasingkontrakter periodiseres over kontraktens løbetid, således at der afspejles et konstant periodisk afkast af investeringen.

Aktiver, der indgår i operationel leasing, indgår i balancen efter reglerne gældende for det pågældende aktiv. Leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter indregnes lineært over den aktuelle leasingperiode efter den effektive rentes metode.

Sparekassens afdelinger

Sparekassen Kronjylland er båret af fire grundlæggende værdier:
kundefokuseret, imødekommende, troværdig, og kompetent.